

MAGYAR
FILM

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

post, 1939. DECEMBER 23.

EGYES SZÁM ÁRA: 60 FILLÉR.

I. ÉVFOLYAM, 45. SZÁM.

Üdvözlünk velünk!

Minden

Gondja

Megszünik!

1940

***Kellemes
karácsonyi
ünnepet***

***és boldog új évet kíván
üzletfeleinek
és barátainak***

**A HUNNIA
FILMGYÁR R. T.
FILMELHELYEZŐ IRODÁJÁNAK**

***vezetősége
és tisztviselői***

KARÁCSONY

FILMKAMARAI ÉS MOZIEGYESÜLETI SZAKLAP

I. ÉVFOLYAM, 45. SZÁM.
BUDAPEST, 1939. DECEMBER 23.

Megjelenik minden szombaton

Főszerkesztő:
ÁGOTAI GÉZA dr.

Felelős szerkesztő:
VÁCZI DEZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Bajza-utca 18.

Telefon: 220—855, 422—961

Postatakarékpénztári
csekk számla száma: 15.410

Kiadótulajdonos:
**Színművészeti és Filmművészeti
Kamara**

Felelős kiadó:
Lieber László dr.

Kiadóhivatali főnök:
Gyimesy Kásás Ernő

Előfizetési ár:
egy évre . . . . . 30 pengő
fél évre . . . . . 16 pengő

TARTALOM:

A magyar film 1940-ben: Kiss Ferenc	1
Az első Karácsony: Ágotai Géza dr.	2
Az OMME közgyűlése: v. d.	3
Felülvizsgálják a mozgókép-üzemeket	16
Premiermozik műsora	19
A magyar mozisok parlamentje Kassán: v. d.	20
Premier Plan: Declava Rezső	24
Új filmek:	
Halálos tavasz	25
Mária Ilona	25
Filmkockák a kassai mozis közgyűlésről: Castiglione Henrik	26
Hírek	27
Errol Flynn	28
Híradók	III
Hirdetők:	
Metro	I
Hunnia	II
Tobis	5
Warner	7
Paramount	9
Obiectiv	11
Kormos	13
Fox	14-15
Hirsch és Tsuk	17
Kárpát	17
Turul	19
Universal	21
Arany Filmducco	23
Művész	23
Agfa	26
Eco	27
Adler	III

Készült a Centrum Kiadóvállalat Rt. nyomdájában.
Budapest, VIII. Gyulai Pál utca 14.
Telefon: 144—422, 144—423.
Felelős vezető: Kulcsár József.

MAGYAR FILM

A magyar film 1940-ben

A magyar filmgyártás hónapokig tartó szünet után újra megindult. Köszönet, elismerés illeti ezért a kormányzatot, amely magáévá tette és megoldáshoz segítette ezt a súlyos szakmai problémát. Az anyagi előfeltételek megteremtése után most már a mi feladatunk: örködni azon, hogy a filmművészet körében is a nemzeti szellem és a keresztény erkölcs érvényesüljön. Az üzleti szempontok, sajnos, gyakran tágabb teret nyertek, mint amit a magyar ember a nemzeti film nivójával szemben megengedhelőnek tart. A magyar közönség válogat a magyar filmben és ezt joggal teszi. De ezzel a magatartásával egyszerűs mind utat mutat a helyes irány felé.

Az 1939-ik nyitja, hogy a gyártás foko erőre. A ked helyzet előnyö hatásait művé is. A magyar gatartásából is hatatlanul meg hogy a magyar

észtendő bizo- magyar film- zatosan halad vezőbb anyagi sen éreztette szí tekintelben közönség ma- kétség bevon- állapítható az, film létjogosult- ságát és sikerét csak az biztosítja, ha tekintettel van a magyar faj jellegzetességére, szokásaira, életmódjára s mind arra, ami őt más nemzetektől megkülönbözteti. A filmművészetnek tehát a népi lélek gyökereihez kell lenyulnia, hogy életképes maradjon. Csak ez a jövő útja és csak ebben szabad keresnünk a megoldást. Mutatja ezt a vidék — az ország — ahol sokszor megtagadják a főváros ízlését. A nemzeti szellemre vigyázni és annak érvényesülését előmozdítani: ez kell, hogy jövő feladatunk legyen!

A magyar közönség pedig megértő lélekkel kapcsolódik majd a nemes cél szolgálatába és kiveszi részét ebből a sok nehézséggel küzdő kulturális munkából. S ha ez a kívánatos egyetértés meg lesz a magyar film és közönsége között, meggyőződésem, hogy az 1940-ik esztendő sok sikerben gazdag és művésziben nagyvonalú magyar filmet fog adni.

Kiss Ferenc

Az első Karácsony

Még néhány nap és befejeződik a Filmkamara első esztendeje. Mozgalmas és küzdelmes hónapokra tekinthet vissza a Filmkamara s rajta keresztül az egész filmszakma.

Amikor egy év előtt, a karácsonyi megelőző és követő hetekben különböző választásokon megalakult a Filmkamara, mindnyájan tisztában voltunk azzal, hogy a magyar filmszakma, elsősorban személyi vonalon, de minden más vonatkozásban is, új korszakához érkezett, amelyben nehéz körülmények között fokozottabb követelményeknek kell eleget tenni.

Tudjuk jól, hogy a magyar kormány az évről-évre fejlődő, kulturális és művészeti, gazdasági és ipari szempontból egyre jelentősebb filmnek nemcsak biztosítani óhajtja a nemzet életében őt megillető helyet, hanem megköveteli a filmtől, hogy ezen a helyen be is töltsa a hivatását s ezért törvényhozási és rendeleti úton ismételten igyekezett a filmszakma kívánatos alapját megteremteni.

A kormánynak ezirányú törekvése természetesen fokozott kötelességeket ró azokra, akik az elmúlt idők átalakulási korszakában a rendelkezések következtében a szakma irányítására nyertek hivatást.

Ha ebből a szemszögből tekintünk vissza az elmúlt esztendőre, megállapíthatjuk, hogy sok minden történt — de még sokkal többnek kell történnie, hogy mindaz valóra váljék, amit a kormány a Filmkamara felállításával egyidejűleg a filmszakma elé célul kitűzött. Az első év felében beállott

aggasztó gyártási válságot az új évad kezdetén hatalmas lendülettel felváltotta az általános munkaláz és a műtermekben az egyik magyar film forgatása nyomon követi a másikat. Másrészt a háborús nemzetközi helyzet ellenére is a filmkereskedelmi vállalatoknak mindeztideig még sikerült fedezni a piac szükségletét és így a mozik ellátása biztosítva volt.

A szakma külső képe tehát nem ad nyugtalanságra okot. Látszólag minden rendben megy. Belsőleg annál több kérdés vár még megoldásra, ha az elkövetkező, nem kevésbé nehéz esztendőben dűlőre kívánjuk vinni a szakma függő ügyeit. Mindenekelőtt megoldásra vár a szakmai egység sokat emlegetett kérdése. Ameddig a kamarai rendszer az egész vonalon nem érvényesül, komoly eredményre a mai visszás helyzetben nem számíthatunk. Ha azután az összefogás égetően fontos kérdése rendezést nyer, minden további törekvés megvalósítására egységes szakma áll majd rendelkezésre, amely körülmény már előre a siker jegyét hordja magában.

Karácsony ünnepét üljük. A szeretet és megértés hetében azt kívánjuk a filmszakmának, hogy a magyar film jövője érdekében fokozott egyetértésben, egymás törekvéseinek méltányolásával és a közös célok érdekében kifejtett vállalt munkával egységesen szálljon sikra, mert csak így valósíthatja meg a magyar filmre váró nemzeti szempontból is fontos feladatait.

ÁGOTAI GÉZA dr.

*Kellemes karácsonyi
ünnepet kíván*

MAGYAR
FILM
a szerkesztősége
és kiadóhivatala

Az OMME közgyűlése

Kivételesen nagy érdeklődés előzte meg az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület december 17-iki, vasárnap délelőtti 29. évi rendes közgyűlését, amely az Egyesület Csokonay utcai sajtó helyiségében zajlott le. A tagok majdnem teljes létszámban jelentek meg.

Pogány Frigyes dr., ny. h. államtitkár, az OMME elnöke, a Magyar Hiszekegy elmondásával nyitotta meg a közgyűlést. *Első mondatait a Kormányzó személyének szentelte abból az alkalomból, hogy Ófőméltóságának arcképe díszíti az Egyesület tanácskozótermének falát.* A közgyűlés állva hallgatta végig **Pogány Frigyes dr.** elnök fenkölt, bensőségteljes hódolatát a Kormányzó iránt, nemcsak ebből a házi ünnepség alkalmából, de abból az országos viszonylatban is ünnepélyes jubileum alkalmából, hogy **Horthy Miklos**, Magyarország kormányzója húsz évvel ezelőtt vonult be a nemzeti hadsereg élén a magyar fővárosba.

Az éljenzéssel és tapssal fogadott megnyitó-beszéd után **Pogány Frigyes dr.** elnök üdvözölte a megjelenteket és külön **Oberländer Károlyt**, mint az Egyesület regrébb és legidősebb tagját, majd a MAGYAR FILM megjelenítésszerkesztőjét. Üdvözölte továbbá a Filmkamarát és a társegyesületet, az MMOE-t. *bejelentette, hogy a mozisok egyesülete az idén Kassán tartja közgyűlését és hogy azon **Bencs Zoltán dr.-t**, országgyűlési képviselőt, a filmügyek régi hatósági funkcionáriusát fogják előreláthatóan elnökül megválasztani.* A tagok éljenzéssel fogadták a bejelentést.

Az elnök ezután egy másik, a filmszakma vezető területén működött közéleti nagyságról, **Törs Tibor dr.-ről** is megemlékezett abból az alkalomból, hogy a képviselőház alelnökévé választották meg. A közgyűlés éljenzéssel ünnepelte **Törs Tibor** megérdemelt előléptetését.

Pogány Frigyes dr. elnök, annak hangoztatása mellett, hogy az Egyesület működését a legutóbbi közgyűlés óta a titkári jelentés fogja ismertetni, *kitért az utóbbi hónapok és a jelenben történt aktuális szakmai kérdésekre, így többek között a filmbehozatali nehézségekre.* Ezzel kapcsolatban rámutatott azokra a cikkekre, amelyek a MAGYAR FILM-ben megjelentek és amelyek azt hangoztatják, hogy nem az OMME-nek, hanem a Filmkamarának bevonásával kellene a filmbehozatali kérdését elintézní. A két egyesület közötti mutakozó véleménykülönbségek csak elvi alapon mozoznak. *Amíg a kormány nem látja szükségesnek, hogy a Filmkamarát az OMME által is kívánt tökéletes és átfogó módon reorganizálja, addig az Egyesületnek kötelessége magát védeni.* Majd, ha a kormány dönt ebben az ügyben, akkor az OMME nem fog ellen demonstrálni. A választmányi üléseken és közgyűléseken — folytatta elnöki megnyitóját **Pogány Frigyes dr.** — *lojalitással nyilatkozom a Filmkamaráról, nemcsak azért, mert azt törvény létesítette,*

*mert a törvényhozás és a kormány kívánságára szervezetett, de azért is, mert a Filmkamera két vezérlő egyénisége, **Kiss Ferenc** elnök és **Tőrey Zoltán dr.** alelnök nekem nagyon rokonszenves. Nem tartom tehát illendőnek és méltónak, hogy amikor velük szemben így viseltetem, agresszív támadjam őket és a vezetésük alatt álló intézményt.*

Güttler Antal: A Kamara átszervezése meg fog történni!

Pogány Frigyes dr., elnök a továbbiakban hangsúlyozta, hogy ha a kormány átmondott, köteles b-t is mondani A választmányi üléseken egy szervezeti forma létesítését próbálták meg, amelyet a Kamarával együtt kívántak a kormány elé terjeszteni, ezt azonban az OMME nem fogadta el. Most tehát a Kamara hivatott ezt megcsinálni. Az eredeti tervet szerint másképpen kellett volna megszületnie a Kamarának. Ha akkor a törvényhozás művészeti Kamarát kívánt, arról az OMME nem tehet. A kölcsönzők már korábban cikkeztek a Kamara mellett.

Ezután a kölcsönzők és a mozisok körében egyaránt aggodalmat keltő Hunnia-terjeszkedésről emlékezett meg Pogány Frigyes dr. elnök. Bejelentette, hogy az OMME vezetősége eljár a napokban **Sztamoray Jánosnál**, a Hunnia ezidőszertini kormánybiztosánál, hogy felvilágosítsa őt a Hunniának a szakmára ható káros politikájáról.

Végül a sajtóról tette meg jelentését **Pogány Frigyes dr.** elnök abból az alkalomból, hogy *annakidején, amikor hónapokig szünetelt a magyar filmgyártás, a magyar sajtó a cikkek özönét írta a magyar filmek mellett, most pedig, amikor már eleven erővel folyik a folyamatos magyar filmgyártás, a sajtó egyszerűen lerántja a magyar ipar termékeit.* Ez nem magyar filmpártolás! Nem vezet semmiféle captatio benevolentiae, de hangsúlyozza, hogy *korbácsot érdemel az a közönség, amely lesi: melyik francia és amerikai film ugrik ki és azt megnézi, de magyar filmre nem szán pénzt és nem teszi képessé a magyar filmgyárat újabb filmek gyártására!*

Özrinte tapssal jutalmazta a közgyűlés **Pogány Frigyes dr.** elnök lendületes megnyitó-beszédét, amely után **Erdélyi István dr.**, egyesületi titkár beszámoló jelentése következett, amelyet érdekes-ségénél fogva, teljes egészében alább közlünk:

Igen tisztelt Közgyűlés!

Még csak egy fél éve, hogy a legutóbbi közgyűlésünkön alkalmam volt beszámolni egy szakmai szempontból igen jelentékeny eseményekkel szemben teli időszakról és most aránylag rövid idő után is azzal kell kezdenem beszámolómat, amivel a legutóbbi kezdetem:

rendkívüli történelmi napokat élünk és ezek a rendkívüli napok szakmánkra is újabb súlyos megpróbáltatásokat hoztak és ma még nem is tudjuk

felbecsülni, hogy a továbbiakban milyen újabb válságokkal fog kellenni megküzdenuünk.

A világtörténelmi események szakmánkra való kisugárzásában legnagyobb jelentősége a nyugateurópai háborúnak van, amely ugyan még ma csak Németország, Anglia és Franciaország között folyik, ezzel párhuzamosan azonban már is gazdasági világháborúban élünk.

A gazdasági világháború az egyes államok egymásköztli kereskedelmi kapcsolatait rombolja szét, ennélfogva

a filmlkereskedelem működését, — amely kereskedelem mindenkor a nemzetközi gazdasági forgalom keretében zajlott le, — súlyos veszéllyel fenyegeti és már eddig is rendkívül megnehezítette.

Amikor a szakmánkat érintő külső eseményeket érintem, nem hagyhatom szó nélkül az 1939. évi IV. törvénycikknek, az úgynevezett második zsidótörvénynek végrehajtása kapcsán szakmánkban kialakult új helyzetnek ismertetését sem. E törvény rendelkezései következtében

a már korábban megkezdett ú. n. őrségváltás minden vonalon továbbfolytatódott és sok filmkölcsönző vállalatnál több zsidó tisztviselőt bocsátottak el, hogy helyükbe újakat vegyenek fel.

Ugyiszintén több régi, jelentékeny kölcsönző kartársunk ugyancsak e törvény és e törvény kapcsán napvilágot látott különböző kormányhatósági intézkedések következtében üzemeit leépítette, részben pedig megszűntette.

A leépített, illetőleg megszüntetett filmkölcsönző üzemek pótlására újabb keresztény vállalkozók jöttek, akikben megvan a készség és elhatározottság, hogy e nehéz pályán maguknak komoly egzisztenciát építsenek ki és e szakma folytonosságát fenntartsák.

Ennél az őrségváltásnál mégis úgy érzem: kötelességünk rövid ideig megállni és a törvények iránti legteljesebb tiszteletünk kifejezése mellett becsületesen kijelenteni, hogy

a szakma munkájából kikapcsolt tisztviselők és vállalkozók között igen sok régi és értékes kollégánk távozását fájjaljuk.

Kívánjuk nekik, hogy életük további során más életpályán való elhelyezkedésükben siker kísérje utjukat. Ugyanekkor pedig

a legnagyobb szeretettel és barátsággal üdvözöljük körünkben a szakmánkra lépő új kartársakat, akik közül különösen az önálló vállalkozók igen súlyos időkben és igen nehéz pályán kezdik el új élethivatásukat. Kívánjuk, hogy működésükkel teremtsék meg maguknak az elképzelhető és eredményes egzisztenciális alapokat és fejlesszék tovább ezt a jobb sorsra érdemes szakmát, ame-

Kellemes Karácsonyi
ünnepeket

és Boldog Újévet kíván

üzletfeleinek és barátainak

Dr. Wámoscher Béla

Filmkölcsonzó vállalata
Budapest, VII., Erzsébet-körút 8.

lyik, nemcsak gazdaságilag jelentős, de ezen túlmenően igen jelentékeny kultúrhitvatást is tölt be.

Az elmúlt félév alatt, szakmánkkal kapcsolatban több hatósági rendelkezés látott napvilágot. Ezek közül igen nagy jelentőségű a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap létesítéséről szóló, 1939. évi X. törvénycikk, amelynek értelmében a magyar mozgósínházak bruttó bevételüknek 4 százalékát tartoznak erre az Alapra befizetni. E befizetett összegnek egyharmad része a magyar nemzeti filmgyártás fejlesztésének céljait szolgálja.

Az ily módon megállapított új adó természetesen érzékenyen érinti tagjainkat is, akik éppen a nagyobb mozgósínházaknál filmjeiket bevételi részesedésre helyezik ki és így közvetlenül is részt vesznek az új adóterhekben is.

Reméljük azonban, hogy az új terhek nem lesznek hiábavalók és a nemzeti filmgyártás fejlesztésének célját szolgáló összegeken keresztül biztosítani fogják a folyamatos magyar filmgyártást.

Ehelyütt ismételen kötelességemnek tartom hangot adni a szakma régi jogos követelésének, hogy a Filmipari Alap ügyeinek intézésében szakmánk képviselői megfelelő helyet kapjanak.

Meggyőződésünk, hogy a Filmipari alap, illetőleg az Országos Nemzeti Filmbizottság, munkájában értékes támogatót találnak a szakma képviselőiben, amellyel a ma nagyrészen jogos panaszokkal teli szakmánkat is rendkívül megnyugtatóná e régi követelésünk teljesítése.

A másik rendkívül fontos hatósági intézkedés volt a gazdasági minisztériumok részéről a nemes-valutájú országokból származó filmek behozatalának korlátozása. Tagjaink ma már ismerik az ezzel kapcsolatosan napvilágot látott intézkedéseket, amelyeknek következtében csak olyan amerikai, angol és francia filmeket fogad el megvizsgálás végett a cenzurabizottság, amelyeknek cenzurázásához előzetesen az illetékes minisztériumok hozzájárultak, vagyis amelyek a korlátozott behozatali keretbe felvételtek. Ez intézkedések kapcsán

Egyesületünk elnöksége eddig is mindent elkövetett és ezután is mindent

el fog követni abban az irányban, hogy a behozatali korlátozások ne lépjenek túl azokat a határokat, amelyekben belül még a szakma filmellátása biztosítva van és minden tagunk érdeke arányosan megvédésre kerül.

Ehelyütt meg kell jegyezmem, hogy Egyesületünk elnöksége mindenkor (így a legutóbbi közgyűlésen is) hangsúlyozta, hogy

a külföldi filmek behozatalát a piac szükségletei szerint éppen tagjaink és a magyar filmgyártás védelmének érdekében korlátozni kell.

A háborús intézkedések kapcsán beállott behozatali korlátozás azonban nem tekinthető olyan kontingentálásnak, mint amelyet Egyesületünk elnöksége hosszabb idő óta szükségesnek tart.

Ezek a korlátozások ugyanis ép azokban a filmekben következtek be, amelyekre a belföldi piacnak első-sorban van szüksége és rákényszeríti tagjainkat olyan filmanyag vásárlására, amelyet a hazai közönség nem tart a kiszorított filmekkel egyrangúknak.

Ugyanitt meg kell említenem, hogy a kontingentált külföldi filmek ellenőrzése kapcsán olyan téves rendelkezést adott ki a cenzurabizottság részére, mely szerint e nemes-valutájú országokból származó filmek közül a bizottság csak azokat a filmeket fogadhatja el megvizsgálásra, amelyekről az eredeti külföldi filmcím kapcsán közli a belügyminisztérium a cenzurával, hogy a kereskedelemügyi minisztérium a végleges behozatali engedélyt már kiadta. Ennek az intézkedésnek egyik igen súlyos következménye az, hogy a megtekintési engedélyek alapján filmeket cenzurára vinni nem lehet. Vagyis

csak végleges behozatali engedélyt nyert filmek kerülhetnek a cenzurabizottság elé és egy esetleges cenzura-beállítás esetén e film kicserélése csak kétszeres behozatali illeték mellett lehetséges.

Reméljük, hogy a háborús viszonyok elmúltával alkalmunk lesz a behozatal tekintetében vallott régi programunkat megvalósítani és tagjaink részére olyan helyzetet kiépíteni, amelyben gazdasági érdekeink a legnagyobb mértékben meg lesznek védve.

Kötelességem itt megemlíteni, hogy a filmbehozatali ügyeket intéző hatósági szervek, így elsősorban a kereskedelemügyi minisztérium a legnagyobb megértéssel és szakmánk iránti jóakarattal végzik nehéz munkájukat és igazán nem az ő jószándékukon múlik, ha minden igényt nem tudnak kielégíteni.

Az elmúlt időszak alatt nyert elintézt a visszatért felvidéki és kárpátaljai területek moziengedélyeinek revíziója. Az egész szakma osztatlan örömmel vette tudomásul, hogy ezen az oly jelentékeny területen a mozgósínházak végre állandó engedéllyel rendelkező és így szilárdan egzisztenciális alapokon álló vállalatok kezébe kerültek, úgy, hogy az új vállalkozókkal való üzleti kapcsolataink elé most már jogos bizakodással nézhetünk, annál is inkább, minthogy megállapíthatóan ezeken a területeken a gazdasági élet a fejlődés

útjára tért és közel van az idő, amikor ez a terület, az anyaországgal ismét teljesen összeforrva, viruló gazdasági jólétben munkálkodhat.

Szeretettel üdvözljük az új felvidéki engedélyeseket és kívánjuk nekik, hogy üzemeiket minél jobb eredménnyel és minél több sikerrel sokáig vezessék.

Ugyancsak örömet okozott a szakma körében a belügyminiszter úrnak ez év augusztusában megjelent rendelete, mely a magyar filmek után kiadható cenzurajegyek számát az eddigi 4 jegyről 6 jegyre emelte fel, fenntartva azt a rendszert, hogy a magyar film megvizsgálásánál is egy cenzurajegy kell beszolgáltatni.

A belügyminisztériumnak ez a rendelkezése hosszabb idő óta kialakult és legutóbbi közgyűlésünkön is hangsúlyozott kívánságaink egyikének teljesítését jelenti és az intézkedés minden oldalon nagy megnyugvást keltett.

A szakmánkat érintő hatósági intézkedések kapcsán kénytelen vagyok elégedetlenségünknek kifejezést adni amiatt, hogy

a szakmánkban sokszor kritika tárgyává tett monopolisztikus egykézrendszert még mindig nem szüntették meg, sőt újabban olyan jelenségeket kell sajnálattal tapasztalunk, melyek arra mutatnak, hogy a régi egykéz helyébe újabb és talán még az eddiginél is védelemesebb monopolisztikus törekvéseknek engednek érvényesülést.

Ezzel kapcsolatban utalnóm kell elsősorban a Hunnia filmgyár legújabb üzleti politikájára, amely nyilvánvalóan védelemesen monopolisztikus törekvéseket árul el.

Tagjaink elkeseredéssel látják, hogy a Hunnia egy mindinkább terjeszkedő filmkölcsonzót tart územben és ezzel az általuk befizetett súlyos filmalapi díjakból a kölcsönzés terén egy mammut-versenyfársat hoztak létre, amely a többi kölcsönző vállalattal szemben jelentékeny konkurenciális előnnyel rendelkezik.

Elnökségünk több ízben lépéseket tett a Hunnia filmgyár igazgatóságánál, hogy a gyárat a filmkölcsonzói üzemi léptetésére kírja, azonban, — bár eleinte megnyugtató kijelentéseket kaptunk kívánságainkkal kapcsolatban, utóbb már az ilyen megnyugtató kijelentések is elmaradtak és

ma az a helyzet, hogy tagjaink érdekében elnökségünk kénytelen az illetékes felsőbb fórumokhoz vinni jogos panaszainkat.

Teljesen érthetetlennek tartjuk, hogy ugyanakkor, amikor a Kormányzó Ur öfömlőtségától kezdve az összes hivatalos kormánytényezőink a magyar megújulás útját abban jelölték ki, hogy a fiatal keresztny érdemesség az írodák íróasztalai helyett az ipari és kereskedelmi életben iparkodjanak maguknak önálló egzisztenciákat teremteni és különösen hangsúlyozott kívánságuk volt mindenkor, hogy a színházi és a filmszakmában a keresz-

A

TOBISlegközelebbi
megjelenései:**KOCH RÓBERT****A halál legyőzője**EMIL JANNINGS utolérhetetlen művészi teljesítménye
Második főszereplő: WERNER KRAUSS.
Nincs ország, ahol ezzel a filmmel rekordbevételeket ne értek volna el.**SZIVEK A VIHARBAN****(Az idegen asszony)**HERMANN SUDERMANN: „Die Reise nach Tilsit” c. regénye.
Főszereplők: KRISTINA SOEDERBAUM, a tüneményes svéd filmsztár
és a férfias FRITS van DONGEN.**CANITOGA HŐSE**KALANDOK KANADA VAD VIDÉKEIN.
Főszereplők: HANS ALBERS és CHARLOTTE SUSSA**A DUNAI HAJÓSOK**MAGYAR SZTÁROK FILMJE.
Főszereplők: JÁVOR PÁL, ATTILA HÖRBIGER, HALMAY TIBOR.**A MAKRANCOS ÚR****(A kis undok)**HANS MOSERNEK igazán a testére szabott szerepe.
Partnerei: HANS JUNKERMANN, FRITZ KAMPERS, HANS HOLT.**TOBIS**

VII., Erzsébet-körút 16

Telefon: 222-603

tény középosztály tagjai minél számosabban helyezkedjenek el, — éppen a magyar állam állítson fel egy mammut-filmköleszövő vállalatot, amelyik éppen az előbb említett új vállalkozóknak boldogulását akadályozza.

De kötelességének tartja elnökségünk, hogy felszólaljon minden más egykétükrékvés ellen is, mert tagjaink egzisztenciális érdekeit és a nemzeti közérdeket csakis oly módon látjuk megvédenek, ha a szakmai versenyben résztvevő vállalkozók egyenlő feltételek mellett indulhatnak.

Külön kívánok megemlékezni az elmúlt időszak kapcsán

azokról az indokolatlan és méltatlan támadásokról, amelyeket a Színművészeti és Filmművészeti Kamara filmművészeti főosztálya és annak hivatalos lapja Egyesületünkkel szemben több ízben intézett.

Ezek a támadások és az említett közlemények rendszerint abból a téves alaptól indultak ki, hogy Egyesületünknek hatásköre e művészeti Kamara hatáskörével egybeesik és így Egyesületünk feleslegessé vált.

Az ellenünk intézett támadásokat sohasem viszonoztuk hasonlóval, de

igyekeztünk úgy a közvéleményt, mint az illetékes hatóságokat, mint pedig magát a Filmművészeti Kamarát meggyőzni arról, hogy a két testületnek más-más feladatai vannak és hogy barátságos együttműködéssel sokkal jobban szolgálhatjuk a szakma úgy gazdasági, mint művészeti ágazatainak érdekeit, valamint a magyar filmgyártásnak további fejlődését, ha vállvetett munkával együtt dolgozunk, mintha külön utakon járva, egymás erejét gyengítjük.

Az említett sajtótámadások kapcsán Egyesületünk választmányában olyan kívánságok láttak napvilágot, hogy Egyesületünk álláspontjának állandóbb kifejezésére és a Filmkamara lapja által nem képviselt kölcsönzói érdekek védelmére külön szaklapot létesítsünk.

Elnökségünk azonban, áthatva az előbbiekből kifejtett békés együttműködésre irányuló szándékoktól, egyelőre nem tette magáévá a fenti kívánságokat, ellenben lépéseket tett az iránt, hogy a jelenleg működő

egyetlen filmszaklapban Egyesületünk közleményei részére állandó rovatot kapjunk.

Ebben a kérdésben a közeli napokra várjuk a lapot kiadó Színművészeti és Filmművészeti Kamara választását és ennek beérkezése után fogunk e kérdésben újból állást foglalni.

Ugyanitt kívánom felemlíteni, hogy az elterjedt hírek szerint

illetékes kormányhatóságaink a filmkereskedem életében példanélkül álló intézkedést terveznek, amennyiben kötelezővé kívánják tenni a magyar filmek améta-lejártását.

Mindenesetre rendkívül csodálkozunk, hogy e kérdés rendeleti előkészítésénél Egyesületünknek véleményét nem kérték ki. A készülő rendelet részleteit nem ismerve, arról nem áll módunkban kritikát gyakorolni, azonban kénytelenek vagyunk tagtársaink ama aggodalmának kifejezést adni, hogy

a kétségtelenül jószándékú hatósági szervek egy ilyen szerte ágazó és bonyolult kérdésben az érdekeltőség meghallgatása nélkül könnyen olyan rendelkezéseket hozhatnak, amelyek az elérni kívánt céllal ellenkező hatást eredményeznek.

Kötelességem még beszámolni az igen tisztelt Közgyűlésnek arról az örvendétes körülményről, hogy

a magyar filmgyártás fejlesztése szempontjából oly fontos külföldi piacok megszerzése terén jelentős lépések történtek,

amennyiben az utóbbi napokban Jugoszláviában engedélyezték a magyar filmek bevitelét. Ennek kapcsán indítványozni bátorodom, hogy Közgyűlésünk e nevezetes alkalomból küldjön üdvözlő táviratot a jugoszláv társegyesületnek. Ezenkívül

a Balkán más államai részéről, sőt Olaszországból is érdeklődnek magyar filmek iránt.

(Pogány Frigyes dr. elnök: Svájc is érdeklődik magyar filmek iránt! oroszai Marton György dr. ügyész: Svédország is!) Bár ez utóbbi érdeklődések főleg a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatokban beállott fejnekadások következményei: mégis remélni lehet, hogy az így felvett üzleti kapcsolatok az említett országokkal szerencsésen fognak kifejlődni és biztosítani tudjuk az említett piacokat későbbi időkben is.

Elnökségünk fontos feladatának tekintik, hogy a magyar film számára új piacokat szerezzen és főleg lépéseket tétünk és teszünk oly irányban, hogy kormányzatunk a különböző államokkal megkötendő kereskedelmi szerződéseinél a magyar film szempontjait különösen szem előtt tartsa.

Egyesületünk belső életéről beszámolva, el kell mondanom, hogy

a legutóbbi közgyűlésen megválasztott új elnökség és választmány tagjai mindenkor nagy odaadással és egyszerűséggel végezték feladataikat.

A rendkívüli viszonyok miatt gyakran összehívott elnökségi üléseken, valamint a rendes választmányi üléseken az elnökség, illetve a választmány tagjai

mindenkor pontosan és rendszerint teljes számban jelentek meg.

A vezetőség nehéz munkáját nagy önfelhádozással és egy széles látókörű, tapasztalatokban gazdag férfiú bölcsességével vezette szeretett elnökünk, dr. Pogány Frigyes ny. államtitkár úr ömeltósága.

(Hosszantartó éljenzés és taps.) A legkülönbözőbb hatósági szerveknél és magas kormánytényezőknél való személyes eljárásainknál pedig tapasztaltuk, hogy az ő kiváló egyénisége mindenütt a legnagyobb megbecsülést élvezte és az ő értékes segítségével mindenütt döntő fontosságú volt, ahol Egyesületünk vagy Egyesületünk tagjai érdekében valamit el kellett intézni.

Sokáig sajnálattal nélkülöztük Egyesületünk munkájában Sigler Frigyes úrnak, megválasztott ügyv. elnökünknek munkásságát, aki ez év júliusában rajta kívül álló okokból kénytelen volt eről a tisztjéről lemondani. Választmányunk Sigler úr lemondását nem fogadta el és örömmel jelenthetem, hogy Sigler úr néhány nappal ezelőtt az öt akadályozó ok megszüntével lemondását visszavonta (Eljenzés és taps.) és így az egyesületi munkában értékes közreműködését többé nem fogjuk nélkülözni.

Külön kell szólnom az Egyesület különböző bizottságainak munkásságáról is, megjegyezve, hogy az egyesületi feladatok kibővülése kapcsán a bizottságok munkája is megsokasodott.

A bizottságok tagjai kiváló lelkiismeretességgel és igazi pártatlansággal látták el feladataikat és sok elvégzett munkájukért megérdemlik, hogy közgyűlésünk előtt őszinte köszönetet fejezzem ki e bizottságok tagjainak.

A titkári iroda működéséről szólva, elősorsban is el kell mondanom, hogy

az iroda személyzetének több tagját a második zsidótörvény rendelkezései következtében elbocsátottuk és helyüket részben új tisztviselőkkel töltöttük be.

Az elbocsátások kapcsán megváltunk Antal Józseftől, aki több mint két éven át látta el az egyesületi iroda vezetését.

Helyét egyesületi irodánk régi érdekes tisztviselőjével, dr. Toldy Zoltánnal töltöttük be, (Eljenzés és taps.) akinek nagy szorgalma és jogi tudása biztosítja a titkári iroda működésének pontosságát.

Megváltunk Székely Sándortól, Egyesületünknek 19 éven át volt szakértő mérnökétől, aki mindenkor kiválóan és lelkes szorgalommal töltötte be hivatalát.

Új szakértő mérnökül választmányunk Simonyi Vilmos gépészmérnök urat választotta meg, (Eljenzés és taps.) aki egyidejűleg az MMOE-ban viselt szakértő mérnöki tisztségéről leköszönt.

Simonyi mérnök úr, aki már gyermek-kora óta filmttechnikai kérdésekkel foglalkozik, teljes tudásbeli és gyakorlati felkészültséggel vette át új tisztjét és azt teljes megelégedésre tölti be. Egyesületünk könyvelési adminisztrációjának felülvizsgálására és egy modernebb könyvelési rendszer felfektetésére alkalmaztuk dr. Tóth Ernő könyvszakértőt

Kedves Üzletfeleinknek
és barátainknak

Kellemes Karácsonyi
Ünnepeket
és Boldog Újévet
Kívánunk

MATADOR
Filmforgalmi Kft.

Sarolta császárné (Bette Davis) imája

Legközelebbi
megjelenésünk
januárban
a **FORUM**-ban

QUARRIES

VIVA MEXICO

A tragikus sorsú Habsburgi Miksa főherceg
drámai története

Paul Muni, Bette Davis, Brian Aherne
Rendező: William Dieterle

Összes

Üzletfeleinek
és jóbarátainak

Kellemes karácsonyt
és Boldog újévet
kíván

BALLA SÁNDOR

urat, aki ez év októbere óta nagy szorgalommal végzi fontos feladatát.

Erdélyi István dr. jelentésében ezután kiterjeszkedett a titkári iroda munkastatisztikájának adatszerű ismertetésére.

Jelentésem befejezésekor nem mulaszthatom el, hogy a legösszefoglalóbb köszönetemet fejezzem ki az egyesületi tisztikar, valamint a választmány és bizottságok összes tagjainak, a titkári iroda régi és új tisztviselőinek, akiknek odaadó munkássága tudta az elnökség igyekeztét mindenkor hatékonyra tenni, de különös köszönetet mondok Egyesületünk valamennyi tagjának is, azért az értékes és komoly támogatásért, amelyben az elnökséget e nehéz időkben végzett rendkívül felelősségteljes munkájában mindenkor támogatták.

Tisztelettel kérem az igen tisztelt közgyűlést, hogy a pénztári jelentés, valamint a számláló bizottság jelentésének meghallgatása után a lelépő választmánynak és bizottságnak a felmentést megadni szíves legyen. (Hosszantartó eljövés és taps.)

A titkári beszámoló után Castiglione Henrik szólalt fel és a következőkben fejtette ki a magyar filmekre vonatkozó véleményét és a Hunnia üzleti politikáját:

Igen tisztelt Közgyűlés!

Harminc éves szakmai működésem során bármiről volt szó, a kérdésnek sohasem a személyi, hanem a tárgyi része érdekelt. Hogy dr. Erdélyi tanulmányának beillő értékes jelentéséhez hozzá akarok szólni, ezáltal sem térek el elvemtől, sőt fokozatosan hangsúlyozni kívánom, hogy az ügy személyi részében a legtávolabb áll tőlem.

A Hunnia filmköleszönzőjéről van szó, amely konkurenciális jelentőségén felül jelenlegi strukturájában etikai szempontból követeli meg a bírálatot.

A magyar filmköleszönzők a magyar filmekkel kapcsolatban direkt és indirekt hoznak áldozatot. Indirekt módon a külföldi importnak a gyártás érdekében történt súlyos anyagi megterhelése révén, közvetlenül pedig magával a gyártással. Így egymás között nem kell adatokkal bizonyítanom, mert, sajnos, mindannyian nagyon jól tudjuk, hogy

a magyar filmgyártás immár évek óta a va banque-játék határán mo-

zog. Hogy mégis készülnek magyar filmek, egyszerű a magyarázata. Egyrészt az illetők az osztálysorsjátékos mentalitásával vállalkoznak rá, arra számítva, hogy az ő filmjük nyeri el azt a bizonyos főnyereményt; mások pedig „a mult kötelez” mottó alatt gyártják filmjüket; végül vannak, akiket elkápráztat a mozik kötelező magyar-film-játszása és erre építik fel kalkulációjukat.

A legfontosabb tényező az ú. n. vegyes gazdálkodás. A magyar filmeket a külföldi filmekkel együtt helyezik ki, világosabban kifejezve:

a magyar filmekre az import-filmeket ráakasztják. Ez az üzletpolitika tulajdonképpen biztonsági szelep, amely az utóbbi évek folyamán nagy átlagban bevált: a magyar filmek átlagos 30.000 pengős kiesése többé-kevésbé fedezetet nyer a külföldi filmek hozadékában.

A mai súlyos külpolitikai és gazdasági viszonyok között verejtékes küzdelem-fő fajtát a kölcsönzők egykori csendes, normális üzleti élete.

Gond és robot jellemzi a létfenntartásért, a mindennapi kenyérért folytatott harcunkat és csak a jövőbe vetett remény ad erőt ehhez a küzdelemhez és óv meg az összeroppanástól.

Ilyen viszonyok között annál súlyosabb horderejű a Hunnia által létesített filmköleszönző működése. A Hunnia azoknak támasztott konkurenciát, akiknek életrehívását és életbenmaradását köszönheti, akiknek anyagi áldozatkészsége tette lehetővé, hogy gyártási üzeme évről-évre szinte amerikai méretekre emlékeztető arányban fejlődik.

Nem tudom, hogy a filmvállalat létesítéséhez szükséges tőkét a jelenlegi súlyos anyagi helyzetben honnan szerezte meg a Hunnia, mindenesetre annak a reményemnek adok kifejezést, hogy abban a gyártók verejtékkel összegyűjtött fillereit nincsenek bent.

Itt, a nyilvánosság előtt tiltakozom a Hunniának ezzel az összeférhetlenséggel párosuló és létesítésének céljával ellentétes konkurenciás működése ellen, amely etikailag annál súlyosabb jelentőségű, mert az idegen számlára készített magyar filmekre, a saját számlára vásárolt külföldi filmeket akasztja rá.

Talán mondanom sem kell, hogy a bizományba átvett magyar filmeket sokkal jobb feltételek mellett helyezhetné ki, ha nem köteleznék a moziat arra, hogy azokkal együtt a saját filmjeit is lekösse. Ugy hallom, hogy a Hunnia azt hangoztatja, hogy a magyar filmekkel még így is nagyobb kölcsön-díjat ér el, mint más kölcsönzők. Vitán felül áll, hogy a külföldi filmek oktroja nélkül még kedvezőbb kölcsön-díjakat érhetne el.

Nem vállalom érte felelősséget, csak regisztrálom azt, amit a szakmában rebesgetnek:

a Hunnia kedvezőbb hitelfeltételeket és kedvezőbb gyártási terminusokat biztosít azok részére, akik a magyar filmek forgalombahozatálat vele nyolították le.

Lehet, hogy csak pletykáról van szó, mégis felhívom a Hunnia figyelmét erre a vádra. Szüksége van a Hunniának, mint állami vállalatnak, ilyen támadosokra? Az elkeseredés szüli az efféle gyanúsításokat és miután egzisztenciális kérdésen nyugszanak, megbocsáthatók.

Szóvá kell tennem azt a különleges elbánást is, amelyben a Hunnia a külföldi anyag ellenértékének megfizetése kérdésében részestül.

Köztudomású, hogy 10.000 dollárt soron kívül kapott az RKO anyag megvételére, akkor, amikor több filmköleszönző vállalat meghéjult, mert valutáris nehézségek miatt a vásárolt anyagot nem tudta behozni.

Ismételten a nyilvánosság előtt hívom fel a Hunniát: szakítson rövidlátó politikájával, mert maga alatt vágja a fát azzal, ha a kölcsönzőket kiírtani igyekszik. A magyar filmgyártás nemzeti missziójának biztosítása érdekében pedig kérve kérem az illetékes hatóságokat: szüntessék be a Hunnia kölcsönző üzletkörét, mert a szakmai keresztény irányú és szellemi reorganizálásának és regenerálásának gyönyörű terve lehetetlenné válik.

Sorvadás veszelye fenyegeti a magyar filmkultúrát és nem vigasztaló körülmény, hogy abba végezetül belepusztul a Hunnia is.

Hamza D. Ákos ugyancsak a magyar filmgyártás hibáit ismertette alábbi beszédében:

Tisztelt Közgyűlés!

Sajnos, nagyon rossz szónok vagyok, így Erdélyi titkár urat követve, engedelmet kérek, hogy pár mondatomat felolvashassam. Nem tudok az ő nivós titkári jelentésével versenyezni, de legyen méntességemre, hogy sebtiben feljegyzett sorokat olvasok.

Meg vagyok róla győződve, hogy úgy Erdélyi dr., mint Castiglione tanácsos úr szavai

olyan vitát fognak elindítani, mely a szakma mai küzdelmes és gondterhes életében mindnyájunk legfájóbb és legsúlyosabb panaszait hozza szőnyegre.

Tudom, hogy szakmai multban és tapasztalatban az enyémnél sokkal érdekesebb felszólalásokat előzők meg; mégis sietve jelentkezem, mert szeretném, ha a meginduló vita anyagában a szakma fiatalabb generációjának szempontjai is jelen lennének.

Mi évek óta, kormányprogramoktól kezdve a hivatali íróasztal mellőli atyai tanácsokig,

egyebet sem hallottunk, mint buzditást, intést, sürgetést, hogy teljesítsük kötelességünket és a tisztviselői karrieret helyett menjünk a műhelyekbe, álljunk a pult mögé. Hát itt állunk. Félállással a pult mögött, félállással az utcán.

Mégsem bánkódunk a nem keresett íróasztal után, csak szeretnénk valami morális konkluzióra jutni. Szeretnénk etikai egységbe foglalni az íróasztalok mellől önállóságra serkentő jó tanácsot,

Boldog **Ú**j **É**ve **K**övetkezik,

**Ha sietve biztosítja a PARAMOUNT
példátlan sikersorozatát**

Acélkaraván
Bergner film
Hotel Imperial
Kék csillag
A férj közbeszól
Fekete éjszakák

**Kellemes Karácsonyi
Ünnepeket
és Boldog Újévet
Kíván
a
Sláger film**

az ugyanazon íróasztalok mellől koncipiálható egykézzel.

Ami, mellest, úgy látszik, könnyen két kéz is lehet. Mi nem tudjuk osztani Castiglione tanácsos úrnak azt az agyalyát, hogy mai üzleti politikájába a Hunnia belepustul, viszont

érezzük, hogy mi menthetetlenül elveszünk. A ránk kényszerített és túllontúl egyenlőtlen versenyt nem tudjuk folytatni. Ezt talán nem is kell szégyelnünk. Nem lehetünk az államnál hatalmasabb, sem vele egyenlő erejű versenytársak. Már pedig a szakmai élet minden vonatkozásában s annak minden tényezője a Hunnia mögött az államhatalmat fogja látni, érezni, sőt félni.

Szerényen csak azt kérdezzük: vajjon a sorból való kidőlésünk alapfeltétele-e filmgyártásunk fejlődésének, ha azt akár mint ipari tevékenységet, akár mint nemzeti művelődésünk igen szerény értékű ágát tekintjük? Nem szolgálja-e azt jobban a sokrétű, változatos összetételű, egyéni kezdeményezés szabad érvényesülése, mint az öncélúságra törő állami adminisztráció?

Reméljük, hogy a várhatóan meginduló vita az egzisztenciális kérdéseken kívüli ezekre az ideálisabb szempontokra is ki fog terjedni, akár csak a filmek minőségi értékelése formájában is. Ugy hiszen, ezen a ponton nincs semmi okunk a szégyenkezésre.

Talán legelsősorban mégis csak az államtól várhatnánk el, hogy ne pusztán materiális elgondolásoktól vezérelve cselekedjék és óvjon minket egy horatiusi fogalmazású konklúziótól: „Qui quid delirant reges, plectuntur Achiivi”. (Bármit követnek el a királyok, azért a népnek kell lakolnia.)

Kauszer István dr. szintén kétségeinek, aggodalmaiknak adott kifejezést a tekintetben, hogy lehetsége-e tovább magyar filmeket gyártania, áldozatokat vállalnia, általában filmmel foglalkoznia. Egy állami vállalkozásnak nemcsak jogai vannak, de kötelességei is kell, hogy legyenek. Az Egyesület elnökét kéri fel a további eljárásra és ha néttán ez nem vezetne eredményre, akkor az illetékes hatóságokhoz kell fordulni. Sajnos, a film legfelsőbb fórumainál mindig azokkal találkozhat az ember, akik a Hunniát is irányítják. Ez

pedig teljes mértékben inkompatibilis. Hogy jó példával járjon elő, az Ibusz igazgatóságának rövidesen azt fogja javasolni, hogy kapcsolódják ki a kölcsönzéstől.

Dr. Vitéz Miklósné: Ugyanaz vonatkozik az Ibuszra is, ami a Hunniára!

Kauszer István dr. azzal fejezte be felszólalását, hogy ha a maga részéről, mint Ibusz biztosítja a lojalitást a szakma részére, akkor a Hunniának is követnie kell ezt az eljárást.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Csepregy Béla szólalt fel azokról a szakmai méltánytalanságokról, amelyekkel napról-napra lehet találkozni minden ügyben. Az Egyesületet százszázalékos kormánytörökvs hatja át, mégis azok a fórumok, amelyek intézkedési joggal bírnak és az Egyesületet minden kérdésben meghallgatni kötelesek lennének nem veszik ezt a testületet azzal a komolysággal, amely megilletné őt. Egyebekben fél a második szakmai egykezt, a MFI kölcsönzési terjeszkedésétől. Kérdezi, hogy milyen indokolással vétetett fel tagul a MFI. Kéri a Hunnia kormánybiztosához intézett beadvány ismertetését. Megjegyi, hogy a Hunnia a közgyűlésen nem képviselteti magát.

Pogány Frigyes dr. elnök: Még a társelnök se jött el!

Csepregy Béla végül a hatósági testületek képviselőit szeretné látni az Egyesület közgyűlésein, akkor megismernék a szakmát.

Erdélyi István dr. titkár felolvassa a Sztamoray Jánoshoz intézett OMME beadvány szövegét, amelyet itt közlünk:

Méltóságos

SZTAMORAY JÁNOS

m. kir. kormányfőtanácsos úrnak,
a Közérdekek Felügyelő Hatósága
elnökének,

Budapest,

Hivatkozással Méltóságodnak a mai napon tett látogatásunk alkalmával történt nb. felhívására, bátrak vagyunk a szóban előadottakat összefoglalva írásban megismételni.

Az Egyesületünkben tömörült magyar filmkölcsönző és filmgyártó vállalatok és különösen az újabban alakult keresztény filmgyártó vállalatok súlyosan veszélyeztetve látják jövőjüket azáltal, hogy a Hunnia filmgyár rt. olyan filmkölcsönző vállalatot létesített, amely filmkölcsönző vállalat jelentékeny konkurenciális előnyvel rendelkezik. Ezeknek az előnyöknek felhasználásával szűkségekben egyéb versenytársai egzisztenciáját fenyegeti, de egyébként is működésében oly irányt követ, amely kölcsönzői monopól helyzet kialakítását célozza. Tagjaink parasztaí kivonatosan az elábbi pontokba foglaltuk:

1. A Hunnia filmgyártat a magyar filmszakma által befizetett díjakból létesítették és tartják fenn. Ezen befizetéseknek az volt a célja, hogy a magyar filmgyártást létrehozzák és fejlesszék. A gyártó vállalkozók mindenkor elsősorban a magyar filmkölcsönző vállalatok voltak, tehát eddig a befizetett összegeket más módon a kölcsönzők részben visszakapták, most el-

lenben egy filmkölcsönző versenytársuk veszteségeit a kölcsönzők által befizetett járulékokból fedezik, amellest a Hunnia, amelynek a filmkölcsönzők üzletfelei, most saját üzletfeleinek csínál a kölcsönzés terén versenyt.

Röviden inkompatibilisnek tartjuk, hogy a filmgyár saját üzletfeleinek konkurrensként lépjen fel a kölcsönzés terén, ami ellenkezik a Hunnia filmgyár létesítésekor kitűzött céllal: hogy a magyar filmgyártást megeremelő és eddig fenntartó üzletfeleit a gyártásból kiszorítva, saját maga is filmet gyártson.

2. Súlyosan kifogásolják tagjaink, hogy abban az időben, amikor még az üzleti siker kilátásával lehetett filmet készíteni, majdnem kizárólag a Hunnia filmgyár kölcsönzője számára gyártó és többnyire csak alkalmi társaságok gyárthatnak filmet, míg a tényleges kölcsönző vállalatok a gyártásra alkalmas időben nem jutnak be a műterembe.

Annak megjegyzésével, hogy a szezonnak a fentiek szerint még hasznos hónapjai áprilistól decemberig tartanak, közöljük azon filmek adatait, amelyek ez idő alatt a Hunniában készültek, zárójelbe téve a gyártó, vagy kölcsönző céget, amelyik számára a filmet készítették:

Álomsárcány	(Hunnia),
5 óra 40	(Hunnia),
Két lány az utcán	(Hunnia),
Hat hét boldogság	(Hunnia),
A nőnek mindig sikerül	(Hunnia),
Semmelweiss	(Hunnia),
Áll a bál	(Hunnia),
Földindulás	(Hunnia),
Karosszék	(M. I. F.),
(Matolay Géza, a „Függetlenség” szerkesztője)	
Garsonlakás	(M. I. F.),
A miniszter barátja	(IBUSZ)
Halálos tavasz	(Zilahy Lajos),
Szárnyas dandár	(Honv. Min.).

A fentiek kimutatása amellest bizonyít, hogy a Hunnia filmgyárban erre a szezonra csak olyan gyártó cégek tudtak műteremhez jutni, amelyek vagy a Hunnia filmkölcsönző részére gyártottak vagy pedig igen jó összeköttetésekkel rendelkeznek.

3. Aránytalan és egyenlőtlen a verseny olyan filmkölcsönző vállallattal szemben, amelyik 24 órán belül különleges engedélyt tud kapni 10 ezer dolláros átutalásra egy amerikai 8 filmes filmprodukcióna ugyanakkor, amikor Egyesületünk többi tagjai hosszú hónapok keserves munkájával tudják csak elérni, hogy legfeljebb 1—2 amerikai filmre 1—2000 dollárt kaphassanak.

4. Mindezek tetejébe a Hunnia filmkölcsönzőjének állami mivolta súlyosan esik latba a filmeknek a mozik részéről való lekötésénél más kölcsönzők kárára.

5. A Hunnia filmkölcsönző az erre a szezonra már kiépített rendszerével bizonyos mértékig máris megvalósította az egykézrendszert, amennyiben az idén piacra kerülő cca 22—24 magyar film közül 10—12 filmet az ő kölcsönzője hoz forgalomba és a mozgósíthatatlajdonosok, akiket rendelet kötelez műsoruk 20 százalékának magyar filmmel való betöltésére, a rendezetet csak úgy tarthatják be, ha a Hunnia

Kellemes Karácsonyi Ünnepeket

és

Boldog Újévet kívánunk

De nemcsak kívánunk, gondoskodunk is róla!

**Karácsonykor két nagy mozi:
a DÉCSI és az ATRIUM tűzte műsorára**

CSAPDA

»PIÉGES«

c. francia filmünket

Rendezte: Robert Siodmak

Főszereplők: Maurice Chevalier

Erich von Stroheim

Marie Dea

Pierre Renoir

Rendkívüli filmeket ígértünk

**A „CSAPDA” a premieren, a sajtóban, a közönség
legszelesebb rétegeiben döntő, tomboló, rendkívüli sikert aratott**

A lapok elragadtatással irtak erről a filmről, mely csupa

Izgalom

Vidámság

Szerelem

Bűn

Dal

Szépség

Muzsika

Sex appeal

Forgalomba hozza:

OBJECTIV FILM KFT.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 442-580

kölcsönzőjétől vesznek filmeket. A mozisoknak ezt a kényszerhelyzetét viszont a Hunnia arra használja fel, hogy rákényszeríti ügyfeleit a cég valamennyi magyar és külföldi filmjének lekötésére, amiáltal Egyesületünk tagjai elől a mozik műsorában aránytalan sok terminust foglal el.

Bizunk abban, hogy a fenti panaszok megvizsgálása után Méltóságod meg fogja találni a közérdekből szükséges orvoslás módját és nem fogja túrni a fentiekben részletesen kifejtett inkompatibilitás további fenntartását.

Budapest, 1939. december hó 11-én.

Mély tisztelettel:

**ORSZÁGOS MAGYAR MOZGÓKÉP-
IPARI EGYESÜLET**

Dr. Pogány, s. k.,
elnök, ny. h. államtitkár.

Dr. Erdélyi s. k.
titkár.

Pogány Frigyes dr. elnök felvilágosítja **Csepreghy Bélát**, hogy a hatósági szerveket azért nem hívták meg a közgyűlésre, mert a múltban történt ilyen meghívásokra az Egyesület visszautasítást kapott.

A MFI-t — folytatta felvilágosítását az elnök — azért vette fel az OMME, mert inkább legyen tagja az Egyesületnek a MFI és a Hunnia, hogy az Egyesületen belül ismerje meg az általános szakmai felfogást, semhogy az Egyesület megkerülésével érjen el eredményt, mint a Hunnia a dollár-ügyben. Nagy taktikai hibát követett el az Egyesület, amikor társelnökéül választotta meg **Nagy Sándor dr.-t**, aki egyébként minden tisztelem. De ma nem jött el, nyilván tudta, hogy a Hunnia ügye körül szőnyegre.

Csepreghy Béla ismertette **Tőrey Zoltán** dr. kijelentését, amely szerint a MFI csak kultúrfilmeket fog forgalomba hozni.

Castiglione Henrik: Már három játékfilmje van! A „Földindulás” és még két film!

Pogány Frigyes dr. elnök felvilágosítja a felszólalókat, hogy a MFI régi tagja az Egyesületnek és különben sem állami szerv. Megígéri, hogy rövid úton fogja nyilatkozatra bírni a MFI illetékes tényezőjét a tekintetben, hogy a vállalat most alakult kölcsönosztálya meg-

marad a kultúrfilmek forgalombahelyezésénél, vagy tovább kíván terjeszkedni a játékfilmek kölcsönzéséig.

Szalados Mihály ismerteti igazgató-sága álláspontját, amely szerint a MFI a jövőben sem fog saját rezsiben filmeket gyártani.

Güttler Antal bejelenti illetékes helyről szerzett információit, hogy a Hunniát vezető felügyeleti hatóságoknak az a céljuk, hogy a jelenlegi gyártók jövőre saját kölcsönzőt alapítsanak. Reméli, hogy a Hunnia ügyét rövid úton el lehet intézni. Kijelenti véül, hogy őt mindig az egyetemes érdekek vezetik és nem személyes ügyek.

Pogány Frigyes dr. elnök ismerteti azt az összeférhetetlenségi ügyet, amely a Hunnia igazgatósága és a Nemzeti Filmbizottság között fennáll. Ez sehol a világon nincs. Két helyről azt a megnyugtató nyilatkozatot kapta, hogy ezen a téren rövidesen változás fog történni. Ez is bizonyítja, hogy a szakmai szervek még sem találnak teljes sikertelenségre, ha a panaszok helytállanak. A jobb belátás előbb-utóbb felülkerekedik. Bizonyos helyzettel számolni kell. Évek során át a Hunnia rosszul gazdálkodott és a kölcsönzővel kívánta behozni azt a deficitet, amelyet a gyártás okozott. A magyar filmgyártás kalkuláljon a 4%-os Repülő Alap díjjal, de ne a gyártásba kényszerített fiatalság tönkretételével próbálják megoldani a kérdést.

Pless Ferenc szintén rámutat arra a lehetetlen helyzetre, hogy a Hunniában mindenki önmagának a felettes hatósága. Ha az OMME felhívja erre a figyelmet, bizonyos benne, hogy pillanatok alatt meg fogják változtatni az égbekiáltó igazságtalanságot.

Teichmann Ernő: Éljenek az optimisták!

Pless Ferenc a továbbiakban szól azokról a pletykákról, melyekről **Castiglione Henrik** beszélt és amelyeket — **Pless** szerint — a Hunnia szokott terjeszteni. Ilyen volt az, amikor elterjedt, hogy a régi gyártók szabotáltak. Itt ülnek néhányan, akik eskü alatt vallhatják, hogy akartak gyártani, de elküldték őket.

Castiglione Henrik bejelenti, hogy a Sláger is akart magyar filmet gyártani, de — mondjuk — ugyanannál az oknál fogva nem sikerült. **Güttler Antal** bejelentését csak fél megoldásnak tartja. A Hunnia kölcsönzőjének a legerélyesebb leállítását javasolja.

Güttler Antal kérdést intéz az Egyesület elnökségéhez, hogy van-e tudomása arról, hogy mesielent egy sokszorosított információs lap, amely a szakma egyetemes érdekei ellen magyar filmekről ír kritikát, amelyek semmiesetre sem alkalmasak arra, hogy a vidék előtt a magyar filmek iránti hitelt megerősítsék. Hajlandó-e az elnökség arra, hogy a lapot valamilyen formában megszüntesse? Azt a filmetek levágó hangot, amelyet **Zsolnay László**, a megszüntetett „Filműjság” volt szerkesztője meghonosított azzal szemben, aki bizonyos nuotákat nem volt hajlandó akceptálni, most **Fehér Olga** írja alá.

Dr. Vitéz Miklósné: Zseniálisan csinálja!

Güttler Antal annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy ez a hang fokozottabb mértékben terjedhet károsan a szakmai érdekek ellen, úgy a magyar gyártók, mint a külföldi kölcsönzők érdekei ellen. **Zsolnay László** 30 pengős előfizetéseket gyűjt.

Dr. Beleznai László ügyész: Van lapengedélye?

Felkiáltások: Nincs!

Güttler Antal a továbbiakban elmondja, hogy **Zsolnay László**nak tett kijelentése után, amely szerint nem érdeklő őt a lap, egyszerűen lehúzta filmjét a levedőről. Ismét felteszi a kérdést az elnökséghez: Tud-e, hajlandó-e a kölcsönzők és gyártók érdekében a lap megszüntetése érdekében eljárni?

Erdélyi István dr. titkár a tényállás tisztázásához hozzáfűzi, hogy a **Zsolnay**-féle információk szolgálatot nem lesz módjában megakadályozni az elnökségnek, mert a lapot jegyző **Fehér Olgának** több iparigazolványa van, bár lapengedélye nincs. A vállalat körleveleket küldött szét, főleg a vidéki mozisoknak, hogy lépjenek be az információs szolgálatba és bizalmasan, zárt borítékban hasznos közleményeket fognak kapni. Egyelőre csak azt lehet tenni, hogy nem állunk szolgálatára **Zsolnay László**nak, azonkívül az Egyesület ügyészeivel megtárgyaljuk, hogy milyen módon lehet ellene eljárni.

Castiglione Henrik: Közös nyilatkozatot a szaklapba!

Erdélyi István dr. titkár szerint esetleg hitelrontás címen lehetne eljárni.

Güttler Antal kijelenti, hogy **Fehér Olga** egy lépést sem tesz, mindent **Zsolnay László** intéz.

Hegedüs Géza a **Csepreghy Béla** által említett MFI-egykézre reflektálva, kijelenti, hogy erről csak akkor lehetne szó, ha a MFI is igénybevehetné mindazokat a hatósági támogatásokat, amelyeket a Hunnia igénybevesz. A MFI magánvállalat. Gyártás tekintetében kontingensre van szorítva. **Csepreghy Bélának** nem volt alkalmja tapasztalni, hogy vele szemben a MFI más árakat állított volna fel, csak azért, mert nem a MFI kölcsönzőjében kívánta forgalmazni a filmjét. A MFI-nál tehát egykézről nem lehet szó.

Erdélyi István dr., titkár: Korai beszélni. (Derűltség.)

Hegedüs Géza rámutat arra, hogy a „Földindulás”-t, amelyet, mint játékfilmet forgalombahoz ugyan a MFI kölcsönzője, nem is a MFI-ben készült, hanem a Hunniában és a film forgalmazását nem kérte a MFI kölcsönzője, hanem hozták hozzá.

Pless Ferenc: Fejtől bűdösödik a hal! A Hunnia adott példát rá!

Csepreghy Béla respektálja, hogy **Hegedüs Géza** a MFI érdekében felszólalt. Egyébként félreértették a szavait, mert ő csak annak a reményének adott kifejezést, hogy a MFI részéről valóban nem fognak majd találkozni azokkal a momentumokkal, amelyekkel a Hunniában.

Czauper Miklós pénztáros pénztári jelentése, majd a számvizsgálók jelentése után a felmentvényt megadta a közgyű-

**Kellemes
Karácsonyi
Ünnepeket
és
Boldog Újévet
Kíván**
a
MESTER FILM

Kormos Miklós

filmkölcsonző vállalata

Budapest VII. Erzsébet-körút 9-11.

III. em. Telefon: 442-574. Raktár a házban.

1940. évi kultúrfilm sorozatunk:

KOVÁCS ÉS FALUDI CÉG GYÁRTMÁNYAI

Tökéletes kivitel! Elsőrangú fényképezés! Különleges témák!

1. **EZERÉVES MAGYARORSZAG** cca. 280 m.

2. **BESZÉLŐ KÖVEK VÁROSA** 402

(Megjelenik: City, Casino, Atrium filmszínházakban.)

3. **A GYERMEK SZÜLETÉSE** 1 éves korig . . . cca. 450 „

4. **APRÓ SZÖRNYEK** . . . . . „ 350 „

5. **PULYKAPARADICSOM** . . . . . „ 280 „

6. **TŰZ A PUSZTÁBAN** . . . . . „ 400 „

Ezenkívül további 12 elsőrendű magyar film gyártás alatt.

18 db. WALT DISNEY színes rajzfilm

4 „ színes COMI COLOR rajzfilm

11 „ fekete-fehér rajzfilm

10 „ zenés film

7 „ Chaplin burleszsfilm

9 „ különleges külföldi kisfilm

10 „ 1000 méteres kis slágerfilm

5 „ rövid dzsungelfilm

20 „ magyar kisfilm 30%-os kötelező.

összesen: 100 drb. elsőrangú kis film !!!

Azonnal köthető és beosztható!

A szakma legnagyobb kis filmkölcsonző vállalata.

Kérjen a z o n n a l árajánlatot.

A FOX FILM R. T.

januári megjelenései:

Jesse James,

A NÉP BÁLVÁNYA

A Fox januári nagygyúja! TYRONE POWER, HENRY FÓNDA, NANCY KELLY és RANDOLPH SCOTT kétmilliárdolláros színes technicolor filmje. HENRY KING mesteri rendezése!

Indiáneskü

Hatalmas indián törzsek harcai a fehérekkel, egy lángbaborult ország-rész izgalmasan drámai története. A főszerepben SHIRLEY TEMPLE, RANDOLPH SCOTT és MARGARET LOCKWOOD.

A préri kapitánya

Az arizonai aranymezők vad, felszabadult indulatainak izgalmai, NANCY KELLY, RANDOLPH SCOTT, CESAR ROMERO és BENNIE BARNES megrázóan emberi kalanddrámájában!

B. u. é. k.
A 20-th Century Fox Film Co.
magyarországi vezérképviselete, a

FOX FILM R. T.

igazgatósága és tisztviselőikara.

A FOX FILM R.T.

szerencsenaptára 1940

Január 4	Szivek muzsikája TYRONE POWER, SONJA HENIE és RUDY VALLEE tündéri vígjátéka, IRVING BERLIN fülbemászó slágereivel.
Január 18	Alexander Graham Bell (A GYŐZELMES FERFI) DON AMECHE, LORETTA YOUNG és HENRY FONDA gyönyörűség filmjátéka. A telefon feltalálójának izgalmas szerelmi regénye.
Február 1	Asszonyok szállodája Új felfedezettünk, LINDA DARNELL tündéri vígjátéka, a Radius nagy sikere!
Február 15	A kis fenség parancsa SHIRLEY TEMPLE, ANITA LOUISE és RICHARD GREENE izgalmas filmje a bűr háborúból, a technicolor tökéletes színpompájában.
Február 29	A gályarab Hugo Victor: „Nyomorultak” című regényének amerikai változata. CHARLES LAUGHTON és FREDRICK MARCH grandiózus sikere!
Március 7	A préri kapitánya Az aranyláz korának izgalmas, emberi filmdrámája. Főszereplői: NANCY KELLY, RANDOLPH SCOTT, CESAR ROMERO és BINNIE BARNES.
Március 21	Jesse James, a nép bálványa A Fox egyik naggyúja! TYRONE POWER, NANCY KELLY, HENRY FONDA és RANDOLPH SCOTT grandiózus technicolorfilmje.
Április 4	Indiáneskü Ez a film SHIRLEY TEMPLE nélkül is nagy attrakció lenne, de SHIRLEY alakításával egyenesen szenzációs!
Április 18	A gorilla A 3 RITZ BROTHERS, ANITA LOUISE, LUGOSI BÉLA és LIONEL ATWILL lélegzetállítóan izgalmas és mégis kacagtató detektív-bohózata.

A TERMINUSOK MEGVÁLTOZTATÁSÁNAK JOGÁT FENNTARTJUK
MAGUNKNAK.

lés, utána felolvasásra került az 1939/40. évi költségvetés.

Végül a választmány, a járulékmegállapító, számvizsgáló és fegyelmi bizottság megválasztására került a sor, amellyel kapcsolatban az elnök a szavazatszedő bizottság elnökéül Castiglione Henriket, tagjaiul Güttler Antal, Csepreghy Bélát, Pless Ferencet és Trutzer Ernőt jelölte ki.

A választáson a hivatalos jelöltek győztek, akiknek névsorát alább közöljük:

Választmányi rendes tagok: Castiglione Henrik, Güttler Antal, Hamza Dezső Ákos, Kovács Gusztáv, Palugyay Miklós dr., Szemerjay Dénes dr., Tamásy József, Teichmann Ernő.

Választmányi póttagok: Csepreghy Béla, Szentpály István dr., Ráthonyi Ákos.

Számvizsgáló bizottsági tagok: Barla László dr., Kauser István dr., Veres Gábor.

Fegyelmi bizottság: elnök: Pogány Frigyes dr., **rendes tagok:** Castiglione Henrik, Hamza Dezső Ákos, Sigler Frigyes, Szalados Mihály, **póttagok:** Bayer Elemér dr., Kovács Gusztáv, Palló János.

Járulékmegállapító bizottság: Güttler Antal, Hamza Dezső Ákos, Teichmann Ernő.

A választás után véget ért az OMME 29. évi rendes közgyűlése.

(v. d.)

Hirsch Lajos és Tsuk Imre

filmkölcsonzóvállalata
(Budapest, VII., Dohány-u. 42.)
tisztelettel meghívja
a Décsi filmszínházban
1. é. december 29-én, pénteken
délelőtt pont 10 órakor tartandó
SZAKMAI BEMUTATÓJÁRA
Bemutatásra kerül
az amerikai filmgyártás
világsikerű óriásfilmje:

Texas

Kaland és izgalom 2 részben
I. rész: Az álarcos lovag
II. rész: A száguldó fantóm
T. vidéki üzletheink sziveskedjenek jegyigénylésüket irodánkban bejelenteni.

Felülvizsgálják a mozgófényképüzemeket

A m. kir. belügyminiszternek
347.347-1939. B. M. számú rendelete

A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának
korlátozásáról szóló 1939. IV. törvénycikkben
a rendőrhatalomra vonatkozó
rendelkezések végrehajtása

(Megjelent a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1939. december 17-i, 285. számában.)

Az 1939. IV. törvénycikkben (a továbbiakban: T.), valamint a T. végrehajtása tárgyában kiadott 7720/1939. M. E. számú rendeletben (a továbbiakban: R.) a rendőrhatalomra vonatkozó rendelkezések végrehajtásaként — részben a R. 35. §-ának utolsó bekezdésében foglaltak alapján — a következőket rendeltem.

I. FEJEZET.

A rendőrhatalomra vonatkozó engedélyek (jogosítványok, igazolványok) felülvizsgálásánál követendő eljárás.

Felülvizsgálandó rendőrhatalomra vonatkozó engedélyek.

1. §.

(1) A T. 12. §-a és a R. 32. §-a értelmében felül kell vizsgálni:

a) a mozgófényképüzemek (5154.1920. M. E. sz. rendelet),

fenntartására jogosító rendőrhatalomra vonatkozó rendeleteket.

(2) Ugyancsak felül kell vizsgálni:

a) a T. 11. §-ának második bekezdése értelmében a mozgófényképüzemekben, az üzemvezetők és helyettes üzemvezetők alkalmazására jogosító rendőrhatalomra vonatkozó engedélyeket, illetve jogosítványokat (68.800/1920. B. M. sz. rendelet, stb.);

b) a T. 12. §-ának utolsó bekezdése értelmében a rendőrhatalomra vonatkozó engedéllyel kapcsolatos jogosítvány hasznosítása tárgyában kötött társulási szerződéseket, ide értve a mozgófényképüzemi engedélyesek részéről a társulási szerződések további kötését tiltó 7200/1938. M. E. számú rendelet hatálybalépte előtt kötött és még érvényben lévő társulási szerződéseket is.

Felülvizsgálás alá nem vonható rendőrhatalomra vonatkozó engedélyek (jogosítványok, igazolványok).

2. §.

(1) Nem kell felülvizsgálni:

a) az 1. §-ban felsorolt rendőrhatalomra vonatkozó engedéllyel kapcsolatos hasznosított jogosítványokat, ha érvényük legfeljebb az 1940. évi október hó 31. napjáig tart;

(2) Ugyancsak nem kell felülvizsgálni azokat a rendőrhatalomra vonatkozó engedélyeket (jogosítványokat, igazolványokat), amelyek hasznosított jogosítványnak nem tekintendők. Ilyenek különösen:

d) a mozgófényképüzemi üzemvezetői működési igazolványok;

e) a mozgófényképüzemi gépkezelői működési igazolványok;

f) a mozgófényképüzemi gépkezelők alkalmazására, — vonatkozó engedélyek.

A rendőrhatalomra vonatkozó engedéllyel kapcsolatos hasznosított jogosítványok visszavonása és a társulási szerződések megszüntetése.

3. §.

(1) A T. 1. §-a szerint zsidónak tekintendő és a T. 2. §-a alapján mentességet nem élvező természetes személy, továbbá a T. 20. §-a, illetve a R. 62. §-a szerint a zsidókra megállapított korlátozások alá eső jogi személy (a továbbiakban: zsidó) birtokában lévő és az 1. §. (1) bekezdésében felsorolt rendőrhatalomra vonatkozó engedélyeket (jogosítványokat) a felülvizsgálat következményeként vissza kell vonni.

(2) Vissza kell vonni a mozgófényképüzemekben, továbbá az 1. §. (1) bekezdésének b) pontjában felsorolt szórakoztató üzemekben üzemvezetők, illetve helyettes üzemvezetők alkalmazására jogosító rendőrhatalomra vonatkozó engedélyeket (1. §. (2) bek. a) pont), ha az üzemvezető, vagy helyettes üzemvezető a T. 1. §-a szerint zsidónak tekintendő személy.

(3) Ugyancsak a felülvizsgálás folyamán fel kell hívni az 1. §. (2) bekezdésének b) pontjában megjelölt társulási szerződések megszüntetésére a rendőrhatalomra vonatkozó engedéllyel kapcsolatos hasznosított jogosítványok birtokosai közül mindazokat, kiknek a T. 1. §-a szerint zsidónak tekintendő természetes személlyel, vagy a T. 20. §-a, illetve a R. 62. §-a szerint zsidókra megállapított korlátozások alá eső jogi személlyel kötött társulási szerződése a felülvizsgálás idejében még érvényben van.

(4) A (2) és (3) bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából a zsidónak tekintendő személyt a T. 2. §-a alapján megillető esetleges mentesség figyelembe nem vehető.

A felülvizsgálásra és az engedély (jogosítvány) visszavonására illetékes hatóság.

4. §.

(1) Az 1. §. (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt engedélyek (jogosítványok) felülvizsgálása és visszavonása az engedélyezésre jogosított rendőrhatalomra vonatkozó hatáskörébe tartozik.

(2) Az 1. §. (2) bekezdésének b) pontjában megjelölt társulási szerződések felülvizsgálására illetékes hatóság.

ÜZEMVEZETŐ.

kamarai tag, gyakorlatlaltal, elhelyezkedést keres mozgósínházba. Szives megkereséseket „Érettségizett” jellegre főkiadóba kérek.

vizsgálása a belügyminiszter hatáskörébe tartozik abban az esetben is, ha a társulási szerződést az első vagy másodfokú rendőrhatóság hagyta jóvá.

Az engedélyek felülvizsgálásához adatok szolgáltatása.

5. §.

(1) Az 1. §. (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt rendőrhatósági engedélyek (jogosítványok) birtokosai, továbbá a rendőrhatósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítványok engedélyeseivel társulási szerződésben (1. §. (2) bekezdés b) pont) álló természetes vagy jogi személyek kötelesek az ehhez a rendelethez mellékelte minta szerinti bejelentőlap rovatait kitölteni és azt a 6. §-ban megjelölt okmányokkal felszerelve, az illetékes elsőfokú rendőrhatósághoz legkésőbb az 1940. évi március hó 31. napjáig benyújtani.

(2) Az elsőfokú rendőrhatóság a hatósága területére kiadott és az 1. §. (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt engedélyek (jogosítványok) birtokosai továbbá ezekkel az 1. §. (2) bekezdésének b) pontjában megjelölt társulási szerződésben álló társak (tőkéstárs) részére, amennyiben természetes személyek, személyenként egy-egy bejelentőlapot díjmentesen szolgáltat ki.

(3) Ha az engedélyes vagy tőkéstárs jogi személy, az elsőfokú rendőrhatóság a R. 62. §-ában megjelölt személyek száma szerint szükséges mennyiségű bejelentőlapot szolgáltat ki díjmentesen.

(4) Elveszett, elrontott, vagy más módon hasznavehetetlenné vált bejelentőlap he-

lyett az elsőfokú rendőrhatóság új bejelentőlapot csak abban az esetben szolgáltat ki, ha a bejelentőlapot újból kérő fél igazolja, hogy a 100.937. számú csekk-számlára bejelentőlaponként 50 fillért befizetett.

(5) Az elsőfokú rendőrhatóságoknak a szükséges mennyiségű bejelentőlappal ellátásáról külön intézkedem.

A bejelentőlaphoz csatolandó okmányok.

6. §.

(1) Az 1. §. (1) bekezdésében felsorolt engedélyek (jogosítványok) birtokosai, valamint az engedélyesekkel az 1. §. (2) bekezdésének b) pontjában megjelölt társulási szerződésben álló tőkéstársak, amennyiben természetes személyek, saját személyükre vonatkozóan, amennyiben pedig jogi személyek, a R. 62. §-ában megjelölt személyekre vonatkozóan, a R. 3. §-ának első és második bekezdésében meghatározott okiratokat kötelesek a bejelentőlaphoz csatolni.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt személyek a hatóság felhívására legalább három nagyszülőjükig felmenően kötelesek leszármazásukat születési anyakönyvi kivonattal (keresztlevéllel) és házassági anyakönyvi kivonattal igazolni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott okmányok helyett a R. 64. §-ában megjelölt tanúsítvány is csatolható.

(4) Az 1. §. (2) bekezdésének a) pontja alatt megjelölt engedélyek birtokosai alkalmazottjuknak az előző bekezdésekben meghatározott okmányait kötelesek a bejelentőlaphoz csatolni.

(5) Aki az (1) bekezdésben megjelölt személyek közül a T. 1. §-a második és harmadik bekezdésének valamely rendelkezése alapján nem tekinthető zsidónak, vagy akit a T. 2. §-a értelmében mentesség illet meg, e ténykörményeket igazoló okmányait is köteles a bejelentőlaphoz csatolni.

(6) Ha a rendőrhatósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány gyakorlása helyiséghez kötött, az engedélyes a bejelentőlaphoz a helyiség és a berendezés esetleges bérletére, vagy egyéb címen való használatára vonatkozó szerződés, továbbá az üzem folytatásához idegen tőke igénybevétele esetén a kölcsön-szerződés, illetve társulási szerződés hiteles másolatát is csatolni köteles.

(7) Aki a bejelentőlapon tett nyilatkozata szerint zsidónak tekintendő, a T. 2. §-a alapján őt esetleg megillető mentesség igazolásán felül csak a (6) bekezdésben megjelölt okmányokat köteles a bejelentőlaphoz csatolni.

(8) A bejelentőlaphoz a R. 1. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés alapján csak eredeti okmányok csatolhatók.

A bejelentőlapok felterjesztése a felülvizsgálatra illetékes hatósághoz.

7. §.

(1) Az elsőfokú rendőrhatóság a hatáskörébe nem tartozó engedélyekre (jogosítványokra), továbbá a társulati szerződésekre vonatkozó bejelentőlapok rovatainak helyes kitöltését, valamint a szükséges okmányok csatolását ellenőrizni és amennyiben azokat rendbenlévőknek ta-

4-ik hétre is prolongálta

A KIRCHFELDI PAP -ot az OMNIA

„Kárpát” filmkereskedelmi kft.
VII., Erzsébet-körút 8. Új telefon: 220-202

lálja, a benyújtástól számított 30 napon belül, de legkésőbb az 1940. évi május hó 31. napjáig közvetlenül a felülvizsgálatra illetékes hatósághoz, engedélyenként külön-külön felterjeszteni köteles.

(2) A hibásan vagy hiányosan kiállított, valamint a szükséges okmányokkal fel nem szerelt bejelentőlapot a félnek pótlás végett vissza kell adni.

A felülvizsgálás határideje.

8. §.

(1) A felülvizsgálásra illetékes alsófokú hatóság (4. §. (1) bekezdés) legkésőbb az 1940. évi október hó 31. napjáig köteles az 1. §. (1) bekezdésében és a (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt engedélyeket (jogosítványokat) a nála benyújtott vagy hozzá felterjesztett bejelentőlapok alapján felülvizsgálni és az ügy érdemében határozni.

(2) A belügyminiszter a T. 12. §-ának ötödik bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a mozgófényképüzemi mutatóvany-engedélyeket a T. rendelkezéseinek végrehajtása céljából nemcsak az ebben a rendeletben szabályozott felülvizsgálás folyamán, hanem bármikor és újból is felülvizsgálhatja.

(3) Ha az alsófokú rendőrhatalóságok az ebben a rendeletben szabályozott felülvizsgálás befejezése után olyan jelenségeket észlelnek, amelyekből a rendőrhatalósági engedélyekkel kapcsolatban a T. valamely rendelkezésének megszegésére vagy kijátszására lehet következtetni, kötelesek ezeket az egyes rendőrhatalósági engedélyeket minden esetben újból vizsgálat alá venni és a szükséges megtorló intézkedéseket megtenni, illetve, ha az érdemi intézkedés más hatóság hatáskörébe tartozik, a vizsgálat eredményes jelentése mellett az illetékes magasabbfokú hatósághoz felterjeszteni.

(4) Az érdemi határozatról az érdekelteket írásba foglalt véghatározattal kell értesíteni.

(5) A véghatározat ellen az 1929:XXX. törvénycikkben megengedett keretek között fokozatos fellebbevitelnek van helye.

(6) A jogorvoslati kérelmeket soronkívül kell az elbírálásra illetékes hatósághoz felterjeszteni.

(7) A rendőrhatalósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány birtokosa a 9. §-ban meghatározott időpontokig, illetve a felülvizsgálat jogerős befejeztéig jogosítványát gyakorolhatja. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az engedélyt más jogszabály alapján kell visszavonni.

(8) Ha a rendőrhatalósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány engedélyese, vagy az engedélyes tőkéstársa jogi személy, a R. 62. §-ában megjelölt személyekben esetleg beálló változásokat 15 napon belül köteles az illetékes elsőfokú rendőrhatalóságnál írásban bejelenteni.

Az engedélyek (jogosítványok) visszavonásának hatálybalépésére megállapítandó időpontok.

9. §.

Az 1. §. (1) bekezdésében és (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt engedélyeknek (jogosítványoknak) ebben a rendeletben elrendelt felülvizsgálására vonatkozó véghatározatban, az engedély (jogosítvány) visszavonása esetén, a visszavonás hatálybalépésének napjától az alábbi időpontokat kell megállapítani.

1. Az 1941. évi július hó 31. napját az 1. §. (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt engedélyekre (jogosítványokra).

A társulási szerződések megszüntetésének határideje.

10. §.

A rendőrhatalósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány birtokosa a 3. §. (3), illetve (4) bekezdésében megjelölt természetes vagy jogi személlyel kötött társulási szerződését a T. 12. §-ának utolsó bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a belügyminiszternek erre vonatkozó felhívásában megállapított időtartamon belül köteles megszüntetni.

II. FEJEZET.

Új vagy megújításra kerülő rendőrhatalósági engedélyek (jogosítványok, igazolványok) kiadásával kapcsolatos rendelkezések.

A rendelet hatálybalépése után zsidók részére nem adományozható engedélyek (jogosítványok).

11. §.

(1) Ennek a rendeletnek hatálybalépésétől kezdődően zsidó (3. §. (1) bekezdés) részére nem adható:

a) az 1. §. (1) bekezdésében felsorolt rendőrhatalósági engedéllyel kapcsolatos valamely hasznóhajtó jogosítvány;

b) a 2. §. (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott játszási engedély.

(2) Ennek a rendeletnek hatálybalépésétől kezdődően mozgófényképüzemben

üzemvezető, illetve helyettes üzemvezető alkalmaztatására jogosító rendőrhatalósági engedély csak abban az esetben adható ki, ha az üzemvezető, illetve helyettes üzemvezetőként alkalmazni kívánt személy a T. 1. §-a szerint zsidónak nem tekinthető.

(3) Ha a hasznóhajtó jogosítvány gyakorlásához a rendőrhatalósági engedélyen felül játszási engedély is szükséges, az erre vonatkozó játszási engedélyt a felülvizsgálat tartama alatt, illetve a rendőrhatalósági engedély visszavonásának hatálybalépéséig (9. §.) folytatólagosan ki kell adni. (ad (1) bekezdés b) pont.)

(4) Ha valamely jelentős tőkebefektetéssel létesített mutatóvanyos vagy szórakoztató üzem annak zsidó (3. §. (1) bekezdés) tulajdonosa rendőrhatalósági engedély nélkül, azonban folytatólagosan meghosszabbított játszási engedélyek alapján tart fenn, részére a játszási engedély legfeljebb az 1940. évi október hó 31. napjáig kiadható, illetve meghosszabbítható. (ad (1) bekezdés b) pont.)

(5) Kizárólag jótékony célú, továbbá belépődíj vagy más néven megjelölt részvételi díj szedése nélkül rendezett nyilvános előadásra, valamint táncmulatságra egy-egy esetben szóló érvényesítő zsidó (3. §. (1) bekezdés) részére is adható játszási engedély (ad (1) bekezdés b) pont.).

A hasznóhajtó jogosítványnak nem tekinthető rendőrhatalósági engedélyek kiadásánál követendő eljárás.

12. §.

A 2. §. (2) bekezdésében felsorolt rendőrhatalósági engedélyek (jogosítványok, igazolványok) a T. 12. §-ában, illetve a R. 32. §-ában megjelölt hasznóhajtó jogosítványoknak nem tekinthetők, ezért

Hosszú filmgyártási és filmkölcsonzési gyakorlattal, öskeresztény mozgófényképüzem vezető állást keres. Szíves érdeklődést „A kamara tagja” jeligré” a kiadóhivatal továbbít.

ezeknek a rendőrhatalósági engedélyeknek kiadásánál a rendelet hatálybalépése után is — a vonatkozó jogszabályokban megállapított feltételek és korlátozások figyelembevételével — az eddig követett eljárást kell folytatni.

A rendelet hatálybalépése után kiadásra kerülő engedélyek (jogosítványok, igazolványok) iránt beadott kérvényekhez okmányok csatolása.

13. §.

(1) Ennek a rendeletnek hatálybalépése után a rendőrhatalósági és játszási engedélyért folyamodók a vonatkozó jogszabályokban meghatározott okmányokon felül a T. alkalmazhatása végett kérvényükhöz csatolni kötelesek:

a) az 1. §. (1) bekezdésének a), továbbá

a) (2) bekezdésnek a) pontjában felsorolt engedélyek (jogosítványok) kérelmezése esetén a 6. §. (2)—(8) bekezdésében meghatározott okiratokat.

III. FEJEZET.

Büntető rendelkezések és egyéb jogkövetkezmények.

Büntető rendelkezések.

14. §.

Aki ennek a rendeletnek végrehajtásával kapcsolatban a T. 25., 26., vagy 27. §-ában megállapított kihágást vagy más súlyosabb bűncselekményt követ el, azt a T. 25—28. §-ai alapján kell büntetni.

A rendőrhatalósági engedély visszavonása visszaélés elkövetése esetén.

15. §.

(1) A 14. §-ban megállapított büntetőjogi következményeken felül, az ott meghatározott bűncselekmények miatt jogerősen elítélt engedélyestől a rendőrhatalósági engedély visszavonható.

(2) Ha a rendőrhatalósági engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány birtokosa a T., illetve a R. értelmében zsidónak tekintendő természetes vagy jogi személlyel kötött és érvényben lévő társulási szerződését a hatóság felhívása ellenére nem, vagy nem az erre nézve megszabott határidő alatt szünteti meg, az ily mulasztást elkövető engedélyestől a rendőrhatalósági engedélyt vissza kell vonni.

IV. FEJEZET.

A rendelet joghatályára és hatálybalépésére vonatkozó rendelkezések.

A rendelet területi joghatálya.

16. §.

(1) Ennek a rendeletnek rendelkezései az alábbi megszorításokkal a visszacsatolt felvidéki és kárpátaljai területekre is kiterjednek.

(2) A felvidéki területekre kiadott mozgófényképüzemi mutatóvanyengedélyeknek a birtokosai a bejelentőlaphoz csak a 6.

§. (6) bekezdésében megjelölt okmányokat kötelesek csatolni.

(3) A kárpátaljai területeken ezidőszereint ideiglenes engedély alapján működő mozgófényképezemre ennek a rendeletnek I. fejezetében foglalt rendelkezések hatálya nem terjed ki.

A rendelet alkalmazása a T. hatálybalépése után kiadott mozgófényképezési mutatóványengedélyekre.

17. §.

A T. hatálybalépése (az 1939. évi május hó 4. napja) után kiadott mozgófényképezési mutatóványengedélyek birtokosai a bejelentőlaphoz csak a 6. §. (6) bekezdésében megjelölt okmányokat kötelesek csatolni.

Hatálybalépés.

18. §.

(1) Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1939. évi december hó 14-én.

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.
m. kir. belügyminiszter.

ÖSKERESZTÉNY FILMSZAKEMBER
tízéves szakmai gyakorlattal — jelenleg katonai szolgálatot teljesít — január elsejével elhelyezkedést keres. Kitűnő szervező erő. Bevezetett utazó. Kamaraképes. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít.

Lapzárta után

A Filmkamara választmánya december 23-án, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel rendkívüli választmányi ülést tartott Kiss Ferenc elnöklete alatt. Az ülésen először Mihályfi Béla alelnök mondott le, majd utána Bajusz Péter dr. hosszabb indokolással 13 választmányi tag lemondását jelenti be. A lemondott választmányi tagok: Apáthy Imre, Bajusz Péter dr., Bánky Viktor, Daróczy József, Kürthy György, Palugyay Miklós dr., Pataky Miklós, Paul Tibor, Szakács Zoltán, Tasnády Árpád, Toronyi Imre, Lohr Ferenc és Páger Antal.

Premiermozik műsora:

ATRIUM
CASINO
CITY
CORSO
DÉCSI
FORUM
OMNIA
RADIUS
ROYAL APOLLO
SCALA
URÁNIA

Csapda
Várlak
Mária Ilona
A férj közbeszó
Csapda
Halálos tavasz
A kirchfeldi pap
Álomkapu
Tarzan és fia
A négy toll
Mária Ilona

dec 21-től
dec. 6-tól
dec 20-tól
dec. 11-től
dec 21-től
dec 21-től
nov. 30-tól
dec. 22-től
dec 21-től
dec. 14-től
dec. 20-tól

Objektív
Hunnia
UFA
Paramount
Objektív
Pegazus
Kárpát
Hunnia
Metro
Mozgóképez.
UFA

TURUL SZÉPMÍVES FILMGYÁRTÓ ÉS FILMTERJESZTŐ SZÖVETKEZET

új magyar filmje:

FELSZÁLLOTT A PÁVA

Irta és rendezte: György István

Gyártási vezető: Bajusz Péter dr.

(Műterem: január 8.)

Külföldi filmek:

HÁROM KADÉT (francia film)

A VÉGGZET (Gigli énekes film)

TAM-TAM HERCEGNŐ (táncos revüfilm)

A magyar mozisok parlamentje Kassán

Kassa, 1939. december 19.

Tavaly, a Felvidék visszafoglalásának felejthetetlen történelmi eseménye alkalmából fogadta meg a MMOE, hogy legközelebbi rendes évi közgyűlését a Felvidék fővárosában, Kassán tartja meg. A mozisok dicséretesen szép ígérete az elmúlt héten valóra vált, amikor december 19-re Kassára hívta egybe tagjait Budapestről és az ország minden helyről, ahol a filmnek hajléka van.

Egész sereg szakmabeli gyülekezett kedden hajnalban a Keleti pályaudvaron, hogy el ne késsen a 6 óra 55 percor induló gyorsvonatról. Körülbelül 60 főnyi társaság foglalta el a vonat fülkéit és álmosan bár, de izgatottan igyekezett célja felé: *emléket állítani annak a nagy magyar városnak, amelynek kövein egy esztendővel ezelőtt a legelső magyar ember fehér paripájának patkói szikráztak* . . .

Tizenkét óra előtt néhány perccel érkezett meg a magyar mozisok parlamentje a kassai pályaudvarra, ahol a helybeli mozisok, mint vendégfogadó házigazdák, élükön *Oehlschleger* Lajos, az ottani *Capitol* filmpalota engedélyese várta a kollégákat. A déli harangszó komor hangjai kondultak fel a Dóm tornyából, amikor Kassa Fő-utcáján végigvonult a pesti vendégsereg, mintha csak hozzá kívánt volna járulni a kivételes alkalom ünnepélyességéhez . . .

★

Ebéd után a *Schalkházból*, ahol megszállt a társaság, 4 órára gyűlt össze a *Capitolban*, a MMOE idei közgyűlésének színhelyén.

Bornemisza Gábor elnök nyitotta meg a közgyűlést, üdvözölve a magyar mozisok nevében a visszatért Kassát, Rákóczi fejedelem városát. Háláját fejezte ki a Mindenhatónak, hogy megérni engedte, hogy ezen a helyen tartathassa meg a MMOE ezévi, 18. közgyűlését. A *Magyar Hiszekegy* elimádkozása után az elnök megnyitottnak nyilvánította a közgyűlést és üdvözölte *Pogány Frigyes dr.* ny. h. államtitkárt, a társaság elnökét, valamint *Tőrey Zoltán dr.-t*, a Filmkamara alelnökét. Megtisztelő látogatásukat baráti kézfogásnak tekinti — folytatta — és a felénk nyújtott baráti kezét köszönettel és szívesen fogadjuk. Ez az első eset szakmánk történetében, hogy szakmai érdekképviselet egy rokontestület közgyűlésén képviseltetik magukat és én ebből a jelenségből igen messzemenő következtetéseket vonok le. Hiszem, hogy ezek a látogatások szakmánk békéjének kiindulópontjai lesznek és ennek alapján építhetjük majd ki a kölcsönös megbecsülésen alapuló és mindenki által tiszteltben tartandó, hatósági beavatkozás nélkül felépítendő szakmai rendet. Köszönetet mondom itt — folytatta megnyitó beszédét *Bornemisza Gábor* elnök — az olyan szép

számmal megjelent tagtársainknak eljövételükért egyben köszönöm bizalmukat, amellyel öt éves elnöki működésem alatt megtiszteltek és amivel lehetővé tették elnöki tisztem sikeres betöltését. Kérem, hogy a jövőben utódomat is hasonló bizalommal tüntessék ki, mert magam, nagy elfoglaltságom folytán a jövőben csupán az Egyesület választmányában kívánok tovább dolgozni.

A nagy éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után *Morvay Pál*, a MMOE ügyvezető alelnöke tartotta meg évi jelentését, amelyet szó szerint közlünk:

Mozgalmas, eseménydús és sok vonatkozásban felejthetetlen év áll mögöttünk: megértük a Felvidék visszacsatolását, ami az érzelmieken kívül gyakorlati jelentőséggel is bírt szakmánkra nézve. Az évi jelentés kiadásakor a körülöttünk dúló világháborús és feszült külpolitikai állapotok bennünket is nehéz helyzetbe sodortak, de bízunk benne, hogy felkelő szerencsecsillagunk most már nem fog elhagyni.

Egy évvel ezelőtt a felvidéki bevonulás lelkes napjaiban Egyesületünk választmánya fogadalmat tett, hogy legközelebbi közgyűlésünket Kassán fogjuk megtartani. Most boldogan teszünk eleget fogadalmunknak és meghatódott szívvel gyűltünk össze Rákóczi felszabadult szinmagyar városában, ezáltal először tartva közgyűlésünket vidéken. Szívvel kívánjuk, hogy mielőbb alkalmunk legyen hasonló módon látogatást tenni más, ma még rabságban szenvedő magyar városainkban is.

Évi jelentésünket a megemlékezéssel kezdjük. Kartársaink közül az elmúlt évvel elvesztettük: *Ludvig Bélát*, *Günther Adolfot*, *Gertler Jenőné*t, *Mádl Gézá*t és *dr. Urbán Pált*, továbbá a magyar filmcenzura érdemdús első elnökét *dr. Horváth Elek* ny. államtitkárt. Emléküket kegyelettel őrizzük.

Egyesületünk tagjai a nagy napok követelményeinek megfelelően különösen jelentékeny összegekkel vettek részt hazafias, jótékony akciókban.

Jelentékeny összegeket jutattak a „Magyar a magyarért”, a „*Horthy Miklósné* segélyakció” és a „*Repülő Alap*” javára, egyben megteremtették a „*Bornemisza Gábor Üdülönáz*” alapjait is. A törvényhozás ezenfelül szükségesnek látta a „*Repülő Alap*” céljára szakmánk különösebb igénybevételét is, évi egymillió pengő körüli terhet róva vállainkra, melynek 1/3-a a magyar filmgyártás alátámasztását célozza.

Jelentékeny terhet jelent számunkra az ugyancsak a magyar filmgyártás érdekében kiadott rövidfilm-rendelet is.

Önként vállalt terheink között felsoroljuk a gépszekkel kötött kollektív szerződést és az átképzett üzletvezetők elhelyezésével kapcsolatos áldozatainkat,

Ránk kényszerített teheremelkedést jelentett a zenejogdíjak újabb felemelése.

Jelentékeny változásokat hozott szakmánk életébe a zsidótörvény és az ezzel kapcsolatosan létesített Filmkamara. E változások még folyamatban vannak, következményeiket ma még nem látjuk tisztán. Kétségtelen, hogy a kényszerű változások nehézségekkel járnak és fognak járni még jóideig, de hisszük, hogy azok szakmánk gazdasági életét megrendíteni nem fogják. Folyamatos végrehajtás hatásosan fogja biztosítani egy valóban nemzeti és keresztény magyar film- és moziszakma kialakulását.

Egyesületünk a Kamarával kezdetől baráti viszonyt tartott fenn és remélhető, hogy ennek és az átalakult társaságunk segítségével sikerülni fog a szakmák közötti rendnek általunk oly régen óhajtott és a társaságunk által régebben mindig megakadályozott kialakítása és biztosítása.

A Filmkamarával közösen létesítettünk és tartunk fenn szaklapot, mely már eddig is nélkülözhetetlenné tette magát és remélhető, hogy a jövőben ideális szaklap-termékké fejlődik. A szaklapra tagjainknak kedvezményes előfizetést biztosítottunk.

Súlyosan érinti szakmánkat a háborús viszonyokkal kapcsolatos behozatali korlátozás a nemes valutájú országokkal szemben.

Nagy nehézségekkel jár az amerikai és francia filmek behozatala, mely körülmény hatása már is áremelkedésekben nyilvánult meg és féltő, hogy az eddigi jelenségek csak bevezetésnek tekinthetők.

A korlátozó intézkedéseknek másrésztől öröndetes fellendítő hatása volt a magyar filmgyártásra és ez többet jelentett minden más anekdotésnál és intézkedésnél. A műtermek hónapokra elvannak látva munkával. Sajnos, ez a fellendülés csak a mennyiségben és nem a minőségben mutatkozik. Ennek ismét meg lesz a visszahatása. Féltő, hogy a sorozatos közönség előtti bukások újabb visszaesést fognak kiváltani, holott a magyar filmgyártásnak soha vissza nem térő alkalmát van a megerősítésre és kifejlődésre. Ennek érdekében lehetetlen kellene tenni a sílány filmek elkészítését, amiben egyrészt az ellenőrző hatóságokra vár feladat, másrészt a felszabadítandó tárgyilagossá bírálatra.

(Ügy van! Helyeslés!) Rossz film játszására nem szabad senkit kötelezni, rossz film dicséretével a közönség bizalmát veszítjük el és magunk tereljük a családott embereket a külföldi film táborába.

A magyar filmgyártók egyrésze — magát a névtelenség homályába burkolva és véleményét közvéleménynek beállítva —

megkísérelte felügyeleti hatóságainkat meggyőzni arról, hogy a magyar film-

gyártás összes kérdéseit megoldaná a kötélező amétázás elrendelése. Remélhető, hogy ez az akció az érdeklésviseletek fellépése és a szükségesnek látott felvilágosító működésünk után sikertelen marad és nem fogja megzavarni újabb és felesleges hatósági beavatkozással szakmánk belső békéjét és az érintett keresztény kisemberek egzisztenciális érdekeit. (Taps.)

Beszámolónkban utolsónak hagytuk a legjelentékenyebbet, a Felvidék visszacsatolását és annak következményeit. Moziállományunk jelentékenyen megnövekedett és 8–10%-kal jobb kihasználási lehetőséget biztosított a magyar filmgyártásnak, ugyanakkor lehetővé tette a Magyar Híradó rövidebb időre korlátozott lebonyolítási idejét is. Az új engedélyesek sok nehézséggel és akadállyal találják szemben magukat.

A Felvidék életkörülményeinek megváltozása, behelyezkedése a csonkaszalai viszonyokba nem történhetik minden zökkenő nélkül. Egyesületünk a jövő egyik legfontosabb feladatának látja a felvidéki engedélyesek érdekeinek felkarolását és megvédését, sérelmeik orvoslását. (Úgy van!)

Egyesületünk belső élete különösebb feljegyzésvivőket nem hozott. A békés munka jegyében mult el az év és mindenképen remélhetjük, hogy a belső harcok ideje végleg elmúlt.

Az egyetértő, összefogó munka korzajakát éljük és kívánjuk élni a jövőben is. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Gálcsik Jenő ismertette a távozó **Bornemisza Gábor** elnök egyesületi mű-

ködését, amely vezetése alatt olyan szépen felvirágzott és őszinte szavakkal köszönte meg odaadó, eredményes munkáját. Reméli, hogy **Bornemisza Gábor** a jövőben is szívvel-lélekkel fogja az Egyesület ügyeit szolgálni.

Viharos tetszéssel fogadta a közgyűlés a búcsúzó elnökhöz intézett kollegiális szavakat.

Utána **Oehlschleger Lajos**, a kassai **Capitol** filmpalota engedélyese a felvidéki mozisok nevében üdvözölte a nagyszámban megjelenteket, majd mint házigazda köszöntötte vendégeit. Beszédének további folyamán kiterjeszkedett azokra a terhekre, amelyek nagyobb mértékben sújtják a felvidéki mozisokat, mint az anyaországbelieket. Szólt a magas vigalmi adó, a Repülő Alap terheiről, az engedélyes kiadásának súlyos körülményeiről, a film kölcsöndíjakról és különösen az améta-játszás nehézségeiről, a drága filmszállításról, a magas zenedíjakról. Kéri az elnökséget: találjon módot arra, hogy ezek a terhek csökkentést nyerjenek.

Csonka Lajos dr. kimerítő előadása következett ezután a magyar filmgyártás gazdasági körülményeiről és az améta-rendszeréről. A tanulmányának beillő, igen érdekes és értékes előadás teljes anyagát, helyszűke miatt, legközelebb ismertetjük.

Csomor Gyula, a debreceni **Meteor** mozi vezetője szintén az améta-játszás ellen szólalt fel, ami a kismozikat elviselhetetlen terhekkel sújtaná. Kéri, hogy a vigalmi adót országosan állapítsák meg Budapest mintájára.

Szántó Lajos (Munkács) javasolja, hogy a felvidéki mozik vigalmi adó ügyében a legrövidebb időn belül küldöttség keressse fel az illetékes hatóságot. Felemlíti a **Mozgóképzemeli rt.** eljárását a „Hófehérke” című film ügyében. Ez a vállalat a munkácsi, beregszászi és ungvári helyi lapokban hírdetéseket tett közzé, amelyekben arra hívja fel a közönség figyelmét, hogy mivel az ottani mozikban nem jelenik meg a „Hófehérke”, jöjjön fel a publikum Karácsonykor Budapestre és ott nézze meg a filmet a Palace moziban. Az Egyesület védelmét kéri az ilyen konkurencia ellen.

Ablonczy István (Ungvár) tilalmat kíván elrendelni a szóbanforgó vállalat ellen. Mindenesetre a szakminisztériumhoz kell fordulni.

Papp Sándor ezután felolvasta a számvizsgálók jelentését.

Ruttkay Ödön dr., az Egyesület másik ügyvezető alelnöke ismertette a MMOE jövő évi költségelőirányzatát.

Végül az egyesületi tisztségek választására került a sor, mely közfelkiáltással történt. Az alábbiakban adjuk a megválasztott új elnökséget, választmányt és bizottsági tagokat:

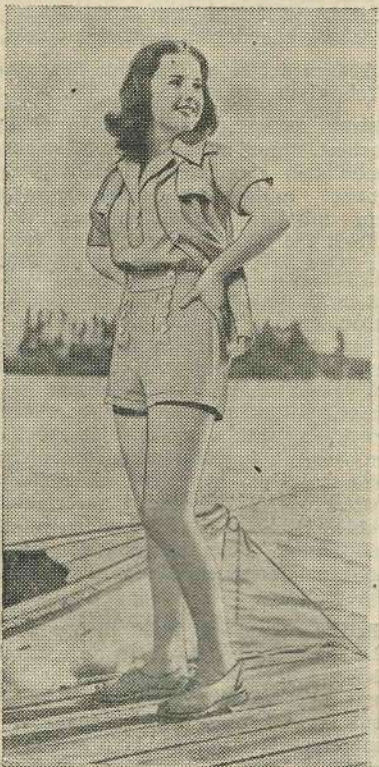
Elnök: Bencs Zoltán dr.

Társelnök: Oehlschleger Lajos.

Ügyvezető alelnökök: Morvay Pál, Ruttkay Ödön dr.

Ellenőrök: Décsi Oszvald, Lipták György.

Számvizsgáló bizottság: Láng Lajos dr., Papp Sándor, Pflumm Tibor dr., vitéz Viola István.

Deanna Durbin
legújabb filmje

AZ ELSŐ CSOK

január elején jelenik meg
a **ROYAL APOLLO** és **CITY**
filmszínházakban

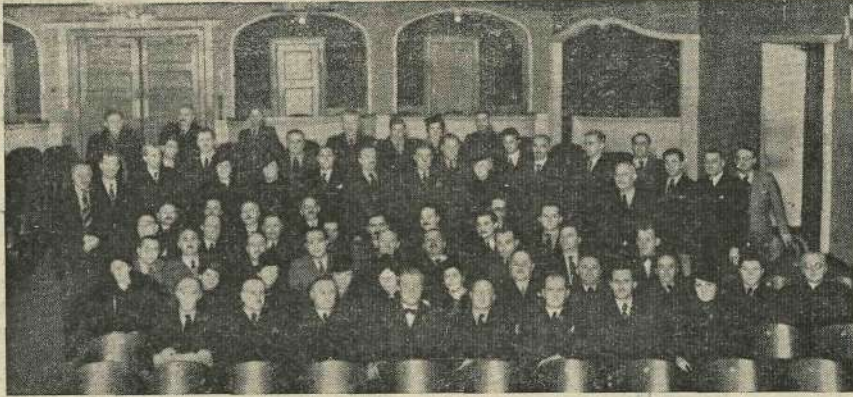
UNIVERSAL FILM R.T.
VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447

Választmányi tagok: Bodócs Béla, Bornemisza Gábor, Friedrich Károly, Gálcsiky Jenő, Molnár Gyula, Mut-schenbacher István, Razgha Ernő, Ren-nard Béla, vitéz Rostaházy Károly, Sa-marjay Leölkes Béla, Schmidt Gyula, Szlammer Béla, Szilágyi György, Vörös Gyula, Winkler Lajos.

Választmányi póttagok: Becske Zoltán, Csonka Lajos dr., Görgényi Sándor, Lasetzky Frigyes, Melkovics Mihály, Simonyi Vilmos.

Járulékkivető bizottság: Kosch Béla, Lajtós Elemér, Magyar János.

A MMOE kassai diszközgyűlésnek résztvevői

(Ritter foto, Kassa)

A vezetőség nevének felolvasásakor őszinte taps tört ki, amely Bencs Zoltán dr. nevének elhangzásakor viharossá emelkedett és csak percek múlva szűnt meg.

Bornemisza Gábor ezután megköszönte a közgyűlés bizalmát és felkérte Bencs Zoltán dr.-t, akit ezúttal először látnak a magyar mozisok körükben, de akinek működése iránt olyan sok bizalommal és várakozással vannak eltelve és akit szívük egész melegével fogadnak, hogy foglalja el és viselje jó egészséggel, sok eredménnyel és minél tovább az Egyesület elnöki székét.

Tomboló taps közepette foglalta el **Bencs Zoltán dr.** a magyar mozisok egyesületének elnöki székét és elmondta alább következő és felejthetetlen be-köszöntő beszédét:

Hálásan köszönöm azt a megtisztelő bizalmat, amely itt, a közgyűlésen az én szerény személyemmel szemben elhangzott és amelyről, hiszem, mindnyájuk szívéből fakadt őszinte hang volt.

Megbecsülése ez egyrésztől annak a sokesztendő, több mint kétvázedez munkámnak, amely a magyar filmhez és általában ehhez a szakmához fűz, másrészt annak az őszinte, szívből jövő szeretetemnek, amellyel egész közéleti pályám alatt a film és különösen a mozisok ügyeivel foglalkoztam.

Érzem, hogy ez a bizalom elkötelezést is jelent számomra, hogy mindazokkal a szakismeretekkel, amelyeket eddig szerzettem és amiket még ezután önökkel együtt és tiszteletreméltó munkatársaink körében szerezni fogok, tisztemet jól el-láthassam, úgy, ahogyan azt kiváló elő-dóm oly méltóan töltött be. (Eljenzés.)

Jöjjenek, akkor is kötelességem gyógyítani ezeket a sebeket, ha Önök nem tisztelnek meg bizalmukkal. Nostra res, magyar ügyről van szó!

Érzem ezt az elkötelezést a szakma ér-dekében és azt, hogy a befolyást, amelyet közéleti munkámmal nyertem, a szakma javára kell érvényesítenem. És hiszem, hogy ezt tudni is fogom.

Nagy figyelemmel hallgattam végig az értékes felszólalásokat. Felvidéki kartár-saink részéről, de általában súlyos sebek tárultak fel előttünk.

Jóllehet egyéni sebekről van szó, de mert százak és százak szenvednek benne, közérdekű jelentőségük a sérelmek és nekem, mint a köz irányító képviselő-

lentkeznek egy harmadik elem, rendsze-rint az államhatalom, amely beavatko-zásával nemcsak rendet teremt, de rá-nehezedik erre is, arra is. (Taps.)

Amit ma súlyosan érez a filmszakma, természetes következménye volt az érde-kek helytelen szolgálatának. Filmkölcson-zónek, mozisnak be kell látnia, hogy egy-máshoz vannak kötvé, közös erőfeszítéssel vihetik előre a magyar filmipart,

amely ma már ipari és kulturális vo-naikozásban az egész magyar gazdasági életnek jelentékeny része.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Ha ezeket az elméletinek lászó, de mély gyakorlati fejtegetéseket nézem, következik az, hogy

a magam feladatai: elsősorban abban kívánom megállapítani, hogy minden eszközzel törekedni fogok a társegycsü-letekkel, különösen a kölcsönzők egye-sületeivel a jó megértést és békességet megteremtteni és hogy a filmberleu es szállítás feltételek újbol megállapítás-sának és hogy a szakmaki döntőb-róság ismét létrejőjön! (Taps.)

Törekedni fogok arra, hogy egymis érde-keit megbecsülve, ismét abba a helyze.be kerüljön a szakma, hogy annak képe egy harmadik érdekelttség felé, tehát az ál-lam felé is, egy zárt érdekelttség benyo-mását keltse.

Csak így remélem elérni azt, hogy a filmgyártók és a Kamara részéről is megértésben legyen részünk és hogy a mindnagobb mértékben jelentkező ál-lami beavatkozást le tudjuk építeni.

Mert az állam csak akkor enged teret az egyének gazdálkodásának, ha látja, hogy az egyszerű és tekintettel van a nemzet érdekeire, de ugyanakkor megbecsüli egymás érdekeit is és minden ártó ten-dencia nélkül szolgálja alapszabályszerű céljait. Az állam igen messzemenő sza-badságot engedélyez képviseléseinek.

A film terén a kormány beavatkozása rendkívül elterjedt.

(Közbekialtások: Túlontúl!) Többnyire diszkrecionális hatáskörben adának ki a rendeletek, természetesen mindig a köz-érdeket mutatva be, amelyek azonban nem mindig jelentik az abszolút köz-érdeket szolgálat ellátását. (Úgy van!)

Semmiféle ipari és kereskedelmi törek-vés sem arra való, hogy annak árnyé-kában egyéni szolgálatok bujjanak meg. Olyan érdekeket honorálunk, amelyek a nemzet kulturális javait és nagy érdeme-ket jutalmaznak. Időközben jelentős vál-tozások álltak be személyekben, engedé-lyesekben, akik vagy a saját személyük-ben vagy hozzátartozóik személyében nagy szolgálatokat tettek, tehát elismerést érdemelnek. Nehezen keresztlüvített problémák ezek. Ha a közélet hozzászo-kott ahhoz, hogy hasznathajtó jogosít-ványt megterheljen, nehezen tér el ettől végleg.

Szívsós munkával, kellő időben és kellő helyen nem reménytelen az a törekvés, hogy a legfőbb kormányzati hatóságok-nál megbecsülést találjunk és leépíthés-sük az állami beavatkozásnak a túl-méretezését az ipar javára vagy leg-alább is arra a mértékre szorítsuk le, amennyit a közérdekű szempontok in-dokolnak és amennyit a szakma elbí-

Amikor ezt a széklet elfoglalom, min-denekelőtt nagy köszönettel ardozom Bor-nemisza Gábornak (Eljenzés.) azért a hű-séges és jó munkáért, amit az Egyesület élen végzett.

Hiszen, ha kívül is voltam, azt mindig ügyelemmel kísérttem: mi rezeg, mi mo-zog a filmérdekelttségek különböző egyesületeiben és örömmel láttam azt a békés szellemű, megértő, konstruktív munkát, ami az ő bölcs vezetése alatt folyt és amely ezt az Egyesületet ko-moly érdekképviselőté emelte.

Az érdekképviselő magasabb fogalmat jelent, mint a haszonszerző érdekek egy-szerű kiszolgálása. A politikai életben is hirdetem és szolgálok, hogy ez nem je-lent pusztán anyagi érdeket, pusztán egy-oldalúan felfogott érdeket. A társadalom, az állam nem léteznék anélkül, hogy át ne hassa az érdekek közössége. Bastille-fejtette ki, hogy bár az érdekek külön-böznék a társadalomban, azért összhang-zatosak és ez az, ami lehetővé teszi, hogy a társadalom fennmaradjon, az érde-kek egymással egyensúlyba kerüljenek s a közös érdekében fejthessék ki a maguk munkáját. Az érdekeknek ez az összhang-zatosága az, amit szem előtt tartok, amikor ezt az érdekképviselőti helyet el-foglalom.

Tökéletes szolidaritásnak kell uralkod-nia az egyesületen belül, amely érdek-szolgálatra vállalkozik. Ezt a szolidari-tást az egész nemzet irányában is szolgálok, minden eszközzel el szándéko-zom önökkel is érní!

(Taps.) Csak szolidáris egyesület, amely át von hatva attól a tudattól, hogy az egyén veszedelme az egészség veszedel-me is lehet, sőt az egész nemzeté is, tudhat szolgálni érdekképviselőti célokat.

Ha a magyar filmszakma nem képes egymás érdekeit megbecsülni, hogy mindkét fél megtalálja a maga számí-tásait és ügylet jőjön létre, akkor je-

**Kellemes
karácsonyi
ünnepeket
kíván
ARANY
FILMDUCCO**

Budapest,

VIII., Dankó-u. 22.

Telefon: 149-489.

A másik szempont az igazságos és egyenlő téherviselés. Lehetetlenség a felvidéki kartársak megterhelése oly mértékben, hogy az a bruttó-bevétel egyharmadát jelentse adótétel címén. Ez horribilis eltérés az anyaország helyzetével szemben.

Mélyen átérzem annak a kötelességét, hogy a belügyminiszter úrnál eljárjak. (Taps.) Nemcsak tisztán szakmai érdekvételemből, hanem magyar állampolgárok egyenlő arányosítása céljából kell mihamarabb megszüntetni a mai felvidéki állapotokat.

Ha meg is értem a jogos felháborodást, ne feledjék el a felvidékiek, hogy ha minden a régiben maradt volna (Isten övjön még a gondolatól is!), a terhek itt ma még súlyosabbak lennének a csehszlovák gazdálkodást tekintve.

A terhek abszolút súlya nem lenne kevesebb akkor, ha az impériumváltozás nem következett volna be. (Taps.) Csak a jótékony hatás maradt még el Önökre, azt azonban minden crónkkal keresztül fogjuk vinni! (Taps.)

A magyar törvényhozás létesítette kamarai intézmény itt megjelent képviselőjét, Tórey Zoltán dr. barátomat üdvözlöm. Csatlakozom ahhoz a gondolatához, amelynek már Bornemisza Gábor is ki fejezést adott. Tórey Zoltán dr. megjelenése a mi barátságunk, sokéves együttműködésünk jele. Az ő kamarai szerepe biztosíték arra nézve, hogy ez az intézmény valóban azzá váljék, amire a törvényhozás rendelte: komoly érdekvételestévé azoknak, akik akár művészetileg, akár gazdaságilag a magyar filmiparban fáradoznak.

De nem történhetik meg az amíg én felelős vezetője vagyok ennek az Egyesületnek és élvezem az Önök bizalmát, hogy egyoldalú megállapodások létesüljenek, a mi hozzájárulásunk nélkül.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A mi feladataink közé tartozik azonban még olyan társadalmi érdekeknek a szolgálata is, amelyeket részben megpróbált az Egyesület megvalósítani több-kevesebb sikerrel, részben pedig még a megvalósítás stádiumába se jutott, csupán a benső óhajtasokig. A szakmai továbbképzésre gondolok.

Óriási fontossága van annak, hogy magyar filmszakmánál minden ágazatában a gyakorlat által mesterekké lettek átszirmoztassák tudásukat minél szélesebb rétegek, akik ezt a mesterséget tanulni óhajtják, de mindenesetre a családtagokra.

Amik közelebről ismernek, jól tudják, hogy életünknek egy másik nagy munkáját a szociálpolitikai eszmevilágnak a Szolgálatában végeztem, tehát merő ellentétben állok mindenféle kaszigondolattal. Az azonban, hogy szabad elhatározásból lépjen a gyermek atyja örökébe és folytassa annak hivatását, már nem kaszi, hanem a hivatás felismerése. Erre pedig minden szakmánál szüksége van. Csak így érhetjük el azt, hogy az Egyesület és ez a gazdasági érdekközösséggé felemelkedett szakma helyet fog elfoglalni a magyar ipar és kultúra területén.

Kitűnően képzett gyermekeknek kell átvenniök atyjuk örökét.

A szakmai kiképzést részben külföldi tanulmányutak alakjában kell megvalósítani, részben pedig az új engedélyek kiadásánál kell az atyák érdemeire figyelemmel lenni.

Az apát illető társadalmi megbecsülés legszebb kifejezése: A fia folytatni

tudja azt az üzemet, amelyet az apja teremtett meg! (Taps.)

Még egy pontra szeretnék rámutatni: a különleges terheknek mód nélkül való szaporítására. Meg kell már állni annak a fantáziának, hogy ha közérdekű célra nincs fedezet az állami költségvetésben, akkor egyszerűen kijelentik, hogy ott a mózi.

Meggyőződésem azonban, hogy méltányos és igazságos kérésünket kellő megvilágítással, bölcs érveléssel előterjesztve illetékes helyeken, kedvezően tudjuk majd elintézni. Nem rohanni, hanem mindenkor résen állva, kémlelve a lehetőségeket és megragadni azt a pillanatot, amikor egy lépéssel előbbre tudjuk vinni a filmipar ügyét.

Ezek azok a pillérek, amelyekén én előző működésemet látni. Ez azonban csak akkor lesz lehetséges, ha mindenfelé magam mögött érezhetek és az egész szakma szolidáris együttérzését, mellette való kitarítását és azt a támogatást, amely nélkül eredményt elérni nem lehet.

Ne bizzunk a protekcióban. A protekció politikai élettartama rövid. Az egyik jön, a másik megy. Bizzanak ellenben önmagukban és abban, hogy a magyar élet egészséges átalakulása folyamatban van. Ős szelek nyúzzák az ős magyar fákat. A becsületes törekvések honorálása, minden munkának megbecsülése: ezek hozzák össze az embereket. Ez az érdekvételest az egyedüli és igazi protekciós forma minden szakma

**S z a k m a i
e s e m é n y**

J a n u á r :

FORUM

**V Á G Y A K
A S S Z O N Y A**

Victor FRANCEN
Marcelle CHANTAL
Pierre AUMONT

Marcel L'HERBIER rendezése

M Ū V É S Z F I L M

Bpest, VII., Rákóczi-út 40

Telefon: 340-397

Premier Plan

DECLEVA REZSŐ

Ministeri tanácsos, az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottság, népszerűen Filmcenzura ügyvezető alelnöke három év óta. Jogi tanulmányainak elvégzése után mint főispáni titkár kezdte Kaposváron. Később Pestre került és a belügyminisztérium rendészeti osztályán dolgozott tíz éven át. Itt kapta a méltóságos címet érdemei elismeréséül. A filmcenzurába kerülve, átvette az adminisztrációs ügyek vezetését, amelyet alaptermészetéhez híven, az elképzelhet legnagyobb pedantériával lát el. A pontosság a fő elve, amit még mint fő belügyi rendőr megszokott és megvalósított munkájában és maga körül. Hivatali munkája után alig várja, hogy otthonába kerüljön, ahol természetesen szintén a legnagyobb rend uralkodik. Budai hajléka kívül-belül tiszta, rendezett. Nem esoda, mert a kertjét például maga ápolja. Akkor boldog, ha felveheti a legrosszabb ruháját és a maga kedvére áshat, kapálhat, sétát vághat. A hivatalán és az otthonán kívül más nem érdekli. Ünnepnapot jelent, ha nagynéha bekerül a városba, ahogy mondani szokták: szórakozni. Ezt legalább is 16 éven felüli esetnek minősíti.

részére az Uristen és az ország előtt. (Hosszantartó taps.)

Úgy érzem, hogy ebben a bensőséges hangulatban, amiért elsősorban önöknek vagyok hálás, teljesen megértjük egymást. Az önök bizalmában felhatalmazást kaptam arra, hogy azt a munkát, amivel megbíztak, ezeknek a gondolatoknak az irányába vezessem. És hiszem, hogy ha mához egy esztendőre beszámolót tart-hatok, nem fogok Bornemisza Gábor munkája mögött maradni. (Hosszantartó taps.)

A közgyűlést, amely dolgát elvégezte és jól végezte el, berekesztém és köszöne-mek tagtársaimnak, akik megjelentek. Köszönöm az értékes felszólalásokat, a vendégeket pedig baráti együttérzése-mről biztosítom.

A valóban történelmi emlékeztető közgyűlés napjának estéjén társas vacsorára gyűltek össze a kassai mozis parlament tagjai és résztvevői. A Schalkház nagytermében több, mint száz személyre terítették. Ünnepi hangulat uralkodott az impozáns társaság

tett, pedig mindenki meg volt róla győződve, hogy azt már nem lehet felülmúlni.

Oehlschleger Lajos, az MMOE új társelnöke, mint házigazda emelkedett szólásra ezután és felköszöntötte a jelen lévő Tost Lászlót, Kassa országgyűlési képviselőjét, akinek támogatását is kérte az Egyesület jövőendő munkájához.

Végül Tost László országgyűlési képviselő tartott hosszabb beszédet, ismertette a húszéves cseh uralmat Kassán és a felvidéki magyarok magatartását.

A hajnali órákban ért véget az estélynek beillő társas vacsora, amelyről mindenki egy felejthetetlen emlékekkel gazdagabban távozott.

Másnap, szerdán délelőtt a mozisok testülete megjelent a kassai Dóm jobb-oldali részén II. Rákóczi Ferenc fejedelmi reliefjénél, hogy — mint a latin felirat mondja — hódoljon a kimagasló hős kiváló érdemei és halhatatlan em-

BENCZ ZOLTÁN dr. országgyűlési képviselő, az MMOE új elnöke székfoglaló beszédét tartja a kassai CAPITOL filmpalotában. (Balról-jobbra: Morvay Pál, Bornemisza Gábor, Bencz Zoltán dr., Oehlschleger Lajos, Ruttkay ödön dr. Gálcsiky Jenő.)

(Ritter foto, Kassa)

körében, méltó a páratlanul álló szakmai eseményhez.

Az első felköszöntőt Bencz Zoltán dr., országgyűlési képviselő, a MMOE új elnöke tartotta a kormányzó üdvözlésére. Utána nemsokára Morvay Pál, a MMOE ügyvezető alelnöke állt fel, hogy üdvözzölje a hölgyeket, valamint Pogány Frigyes dr. ny. h. államtitkárt, aki az OMME és Tőrey Zoltán dr. kormányfőtanácsost, aki a Filmkamara képviselőjében jelent meg.

Pogány Frigyes dr. hosszabb beszédében ismertette Bencz Zoltán dr. közéleti pályafutását és munkásságát. Egy fontos bejelentést is tett: az OMME most fordult fontos beadvánnyal a belügyminiszterhez és a miniszterelnökhöz abban az irányban, hogy az Egyesület meghallgatása nélkül ne hozzanak határozatot az améta-kérdésben.

Utána következett a társas vacsora felejthetetlenül szép beszéde, amelyet Bencz Zoltán dr. tartott a filmkultúráról és a női eszményről. Rögtönzött és mégis klasszikusan értékes tószóját olyan taps fogadta, amelyet az elnöki beköszöntő beszéd joggal megirigyelhe-

léke előtt. A magyar mozisok küldöttsége koszorút helyezett a Rákóczi emlékműre ezzel a szöveggel: A nagyságos fejedelemnek — a magyar mozisok.

A kassai Rákóczi emlékmű. „A nagyságos fejedelemnek — a magyar mozisok”.

Alább közlünk egy névsort, amely a mozisok kassai közgyűlésének résztvevőit tartalmazza.

Bencz Zoltán dr.
Pogány Frigyes dr.
Tőrey Zoltán dr.

Gyárfás Gyula
Ungerleider Mór
Kéthly Károly br.
Castiglione Henrik
Molnár Gyula
Buttkay Ödön dr.
Morvay Pál
Bornemisza Gábor
Szepezdi Kiss József
Tóperczer Róbertné (Hatvan)
Konta Gyula (Hatvan)
Váczi Dezső
Melkovits Mihály (Komárom)
Papp Sándor és fivére
Vörös Gyula
Görgényi Miklós
Görgényi Sándor
Görgényi Béla
Schmidt Gyula és neje (Hajdunánás)
Csomor Gyula (Debrecen)
Friedrich Károly (Sopron)
vitész Kása Gyula és leánya (Abony)
vitész Kiss Ernő és neje
Razgha Ernő
Oelschleger Lajos (Kassa)
Korponay Sándor (Kassa)
Szánthó László (Munkács)
Ablonczy István (Ungvár)
Császár Nándor (Ersekújvár)
Lipták György (Rozsnyó)
Szlammer Béla
Décsi Oswald és neje
Bodócs Béla és neje (Kecskemét)
Bogner József és veje
Reiner György és neje
Petheő Béla dr.
Mutschenbacher István
Mezey Károly dr. (Mezőtúr)
Freisinger Zoltán
Lencz Ödön
Borhegyi István és neje
Sasse Béláné
Griesz Artúrné
Varsányi Andor
Szűts György (Veszprém)
Láng Lajos dr.
Geiger Ottmár (Sátoraljaújhely)
Gyugel Károlyné (Kistelek)
Rottenberg Rezső
Berger Sándor
Pálffy József
Morvay Elemér és neje
Laseczky Frigyes
Ruttner Ferencz (Rákosszentmihály)
Gálcsiky Jenő
Agárdy Kálmán
Kasza Pál és neje
Zderka Gyula (Aszód)
Csonka Lajos dr.

(v. d.)

Nyilttér*

A Filmszolgálat kiadásában a napokban forgalomba került sokszorosított filminformációval kapcsolatban kijelentem, hogy azzal az üzleti összeköttetést megtagadtam, tehát vele semmiféle összeköttetésben nem állok. A filmjeimről abban megjelent kritikászerű ismeretésekre vonatkozóan pedig arra kérem t. üzletfeleimet, hogy tartsák fenn véleményüket addig, amíg filmjeimet alkalmuk lesz megtekinteni vagy más úton értesülnek azok minőségéről.

Güttler Antal

PALATINUS FILMVÁLLALATA.

* A rovatban közöltékért a lap nem vállal felelősséget.

ÚJ FILMEK

Halálos tavasz

Írta: Zilahy Lajos
Rendezte: Kalmár László
Segédrendező: Balogh István
Zene: Polgár Tibor
Főszereplők: Jávor P., Somlay A., Szőényi E., Karády K., Pethes S., Keéry P., Bilicsi T., Rózsahegyi K., Kürthy Gy.
Gyár: Hunnia
Felvételvezető: ifj. Lázár István
Kép: Makay Árpád
Hang: Lázár István
Összeállította: Farkas Zoltán
Díszlet: Simoncsics—Iliszi
Hossza: 2800 méter
Cenzura: felüli
Kölcsönző: Pegazus
Bemutatta: Forum, december 21.

Huszonhat éves korában kerül fel Budapestre Egry Iván, hogy frissen szerzett jogi diplomájával megkezdje hivatali pályáját. Megismerkedik Ralben Edittel, a dúsgazdag kegyelmes úr lányával és szerelem fejlődik ki közöttük. Karácsonyra tervezik az esküvőjüket, de a boldog tavasz nemsokára szakítással végződik. Iván hazugságon kapja Editet, mert a leány egyidejűleg a fiatal Ahrenberg gróffal is elment kettesben egy koncertre. Ez a szerelmi csalódás földig sújtja Ivánt. Félig eszméletlenül bolyong az utcákon, végül is elhatározza, hogy visszamegy falusi birtokára és soha nem jön többé Pestre. A vonaton kellemes útítárra akad, egy fiatal hölgyre, akit Iván néhány napra meghív birtokára. „Mindketten menekülünk valami, vagy valaki elől, pihenjünk meg ebben a nagy futásban...” — mondja neki. Józsa elfogadja a meghívást. Beleszeret Ivánba, de Iván ezt a szerelmet nem viszonozza. Úgy válnak el, hogy nem találkoznak többé. De Iván, aki odahaza sem találja helyét, egy szép napon mégis megjelenik Józsa lakásán. Ez a lány pontosan ellentéte Editnek: egyszerű családból származik, csupa hűség és odaadás. Még azt sem reméli, hogy Iván valamikor feleségül veszi, hiszen öneki multja van. Iván mindennapos vendég lesz Józsnál, de ebben a környezetben sem gyógyul meg az a seb, amit Edittől kapott. Inni és kártyázni kezd, Józsa hiába próbálja visszatartani a pusztulástól. Már a birtoka is dobra került. A felzaklatott idegzetű Iván félreértés folytán azt hiszi, hogy Józsa megcsalja őt. Mikor később rájön a félreértésre megrendülve kér tőle bocsánatot és megígéri Józsnak, hogy feleségül veszi. De az esküvő előtti napon váratlanul megjelenik Ralben Edit. Zokogva vallja be Ivánnak, hogy Ahrenberg grófnak visszaküldte a jegygyűrűt, mert nem tud Iván nélkül élni. Iván hallani sem akar arról, hogy visszatérjen Edithöz. De a végén mégsem tud szabadulni az első nagy szerelem emlékeitől. Elindul, hogy Józsatól visszakérje az adott ígéretet. Akkor lép a szobába, amikor Józsa a tükör előtt áll és boldogságában könnyes szemmel mennyasszonyi ruháját próbálja. Ivánnak nincs ereje megmondani Józsnak, hogy mi történt vele ma délután: Eszrevétlenül visszahúzódik a félig nyitott ajtóból. Órákon keresztül az esős Dunaparton bo-

lyong, de nem talál megoldást. Elindul a szállodája felé, ahol kora hajnalig írja búcsúlevelét Józsnak. Aztán a halálban keres menekülést.

1848 — Mária Ilona

Írta: Oswald Richter-Tersik
Filmre írta: Richard Billinger, Werner Eplinius, Philipp Lothar Mayring
Rendezte: Bolváry Géza
Főszereplők: Paula Wessely, Willy Birgel
Gyártotta: Terra
Beszél: németül
Magyar szöveg: K. Halász Gyula
Hossza: 2800 méter
Cenzura: aluli
Kölcsönző: UFA
Bemutatta: Uránia, december 26.

Kossuth Lajos lélekbemarkoló beszédek hatására ébredni kezd a magyar nép. Ugyanakkor a bécsi Burg éli a maga életét. Wolkersdorff bárónő, aki magyar születésű, három esztendeje gyászolja korán elhunyt urát, csak nagynénje rábeszélésére megy el az udvari bátra. Ezen a bálon nagy sérelem éri a magyar nemesi gárda tisztjeit, akiket a főudvarmester Windischgrätz parancsára nem enged a bálterembe, mert az utóbbi hónapokban igen sok magyar tiszt csatlakozott Kossuthhoz. A magyar tisztiek közt van Hontos Imre is, Wolkersdorff bárónő öccse is, aki nem akarja tovább tűrni a maga és nemzete megaláztatását és átszökik Kossuthhoz. Bárónő megismerkedik Schwarzenberg herceggel és ebből az ismeretségből szerelem fakad. Schwarzenberg kerülni akarja a vérontást és azzal bízza meg Wolkersdorff bárónőt, keresse fel Kossuthot és bírja rá, hogy kössön egyezséget. A bárónő boldog, hogy sikerült hazáját szolgálja, amikor futár érkezik a határról és jelenti, hogy V. Ferdinánd lemondott, utóda I. Ferenc József, aki elrendelte, hogy seregei vonuljanak be az országra. Mária Ilona úgy érzi, hogy rútul megcsalták. Kossuth azonban Görgey tanácsára új feladattal bízza meg. Térjen vissza Bécsbe és hitesse el Schwarzenberg útján az udvarral, hogy a magyar nép feladta a hiábavaló harcot. Végre út az óra. A diadalmas vörössipkások, az újonnan felállított magyar huszárezredek, fergeteként söpörnek végig az országon, már Buda vára is az övék és az osztrák határ felé közelednek. Csak Windischgrätz tábornagy, a császári seregek parancsnoka áll még a döntő siker útjában. Hontos Imre vállalja, hogy visszaszökik Bécsbe és ráveszi nővérét arra, hogy távolítsa el Windischgrätzet Budáról. A bárónő igaz magyar, de őszintén szereti Schwarzenberget. Szerelme és hazája között kell választania és ő a hazát választja...

Bennünket... magyarokat különösen érdekel az UFA karácsonyi filmje, hiszen a szabadságharcról szól. Bolváry Géza magyar lélekkel vitte vászonra nagy, hősi küzdelmünket, keze alatt a német színészek verbéli magyarokká formálódnak. A film magyar vonatkozású jeleneteinél felcsatlant a nézőtérre a taps. A darabnak egyéb értékei mellett már témája biztosítja a sikert, melynek a rendező mellett részesei a színészek: Paula Wessely, Willy Birgel és Paul Hörbiger.

Kassa, 1939, december 19.

Közel ötnegyed évvel ezelőtt, amikor a felvidéki bevonulástól csak órák választottak el bennünket, egy este bejött hozzám a színházba Bor-nemisz a Gábor és bizalmasan azt

súgta: „Ma éjjel...”

S aznap éjjel dr. Balogh Kálmán és Guttman Károlyal kocsi-val kiszaladtunk Esztergomba, hogy a hadsereg nyomán az elsők között lépjük át a szél elűjta trianoni határt...

A hír korainak bizonyult. Deprimáltak fordultunk vissza s csak az a gondolat nyújtott vigaszt: húsz évig vár-tunk — egy-két nap már nem a világ!

Sajnos, a tényleges bevonuláson csak gondolatban vehettem részt: lélekben kísérem el hadseregünket szent missziós útján, csendes fohással fordulva az eget urához akkor, amikor a kormányzó Kassa falai között mondotta el diadalt hirdető szövegét...

Nagyt dobant a szívem, amikor a mozisok egyesületének elhatározását olvastam: az ideai közgyűlést Kassán tartjuk meg. Kassán! Itt az alkalom, hogy én is megtegyem zárandokutamat, amellyel a trianoni bilincs megpattanásával kapcsolatban minden magyar ember tartozik a Gondviselésnek, amiért a történelmi igazságot még abban az időben juttatta diadalra, amikor azt azok is megérthették, akiknek véráldozata fölött orgiát ült és győzelmet aratott a Tudatlanság, a Rosszindulat és a Hazugság...

Eljutottam Kassára! Csak templomban járnak olyan csendesen, lábujjhegyen az emberek, mint ahogy én mentem végig a városon, a magyar szó, a magyar kultúra és a magyar élet végvárában. Fátyolos lett a szemem a megilletődéstől és önkéntelenül is imára kulcsolódtam a kezem. A magyar szabadságharcok dicsőséges történelmi multjáról beszélő emlékek varázslatba ejtettek s nehogy szentségtörést kövessék el, csak félve simogattam meg a Nagyságos Fejedelem márványkoporsóját...

A drága hantok mellett megszállt a hit és meggyőződés: az ország testén megpattant trianoni bilincs rövidesen porbahull, hogy idegenbe került többi végváraink mind újból összeforrhassanak az édes anyaországgal...

Bencs Zoltán doktorral, az új elnökről a közgyűlést követő banketten érdekes portrét rajzolt dr. Pogány Frigyes, a testvéregyesület — némelyek szerint a mostoha-testvéregyesület — népszerű elnöke. A szakma nagyobb része tulajdonképpen ezzel a beszéddel kapcsolatban nyert fogadalmat arról az értékes, gazdag nyereségről, amely az ő személyében az egyesületet érte. Tevézte az örvendetes meglepetést, amikor az új elnök emelkedett szólásra s előbb programját fejtette ki, később pedig — akkor már fehér ástálnál —

Filmkockák a kassai mozis közgyűlésről

felköszöntötte a közgyűlés hölgytagjait. Ehelyütt utóbbi beszédéről emlékezem meg, amelyben egy költő ihletével és megérezésével, egy tudós meglátásával és pontos, világos, meghatározásával a film esztétikai méltatására is kitért. Egy kicsit válasz volt ez a beszéd Németh Antal ismert támadására is. Nagyon sajnálom, hogy ezeket a szavait nem jegyeztem fel, mert mottónak használnám fel készülő cikkemhez, amelyben magam is foglalkozni kívánok a film művészi értékével.

Bencs Zoltán magával ragadta hallgatóságát. Nem túlzok: evés közben fel-útjában állt meg sokak keze, annyira faszínálta őket az a sok szindús gondolat és idea, amely ragyogó kaleidoszkópszerűséggel szinte előtűnt öltött testet. Nem a politikus palettájára vetett egymásbatályó színekről volt szó, hanem a tudós által gondolat és hozzáértéssel kiválasztott markáns, plasztikus és határozott színekről, amelyekből egy csodálatosan szép mozaik-kép alakult ki: hitvallás a film kultúrmissziójáról!

Amikor Bencs Zoltán befejezte beszédét, egy pillanattig mély csend szállta meg a nagy helyiséget: csak azután ocsúdott és eszmélt fel a hallgatóság és dübörgő tapsviharral fejezte ki elragadtatását, elismerését és hódolatát.

Nem emlékszem, hogy valamikor is külsőségeiben, benső értékében és tónusában ilyen ünnepies, komoly, nívós, közgyűlést tartottunk volna, mint ezt a mostanit. Ebben egyrészt Kassának, mint a magyarság nemzeti zárandokhelyének önmagában is volt szerepe, másrészt pedig annak a fájó kö-

rülménynek, hogy a közös sors, a közös bajok és gondok összekovácsolták a szakmát. Csak panasz, panasz és me-gint csak panasz hangzott el a felszó-lalók ajkáról. A sóhajok terme lett a Capitol, Kassa legszebb mozijának nézőteréből, ahol a közgyűlést tartottuk. Komoly, egzisztenciális kérdésekről volt szó, amelyek egyként nehezednek vál-lainkra: nagy a vigalmi adó, elviselhe-tetlen a zenejogdíj, magasak a hirde-tési díjak, súlyosak a filmbérleti felté-telek... Mennyire egyformák az élet problémái északon, keleten, nyugaton és délen...

Milyen balzsamos ír volt a szakma súlyos sebeire Bencs Zoltán programja, amelyben megértéssel, együtt-érzéssel és férfias komolysággal ma-gáévá tette az ezernyi kérelmet. Mintha a komor, ölmos hófelhőkön át a nap egy gyenge sugara tört volna elő, hogy egy kissé felmelegítse a gondtól didergő szíveket...

Méltóságteljes és lélekemelő volt a közgyűlés, egy kis ke-serű szárijzítól elte-kintve: a szakmát a városi hatóság ré-széről nem fogadta senki, a banketten sem jelent meg sen-

ki, távozásunkról sem vettek tudomást a város urai, azt talán mondanunk sem kell.

Miért e lebecsülése a szakmának, amikor Tost László, a városnak a cseh uralom alatti helyettes polgármestere — jelenleg országgyűlési kép-séggel köszöntött fel bennünket és el-mondta, hogy annakidején (Mikor is volt az? Régen volt, talán igaz sem volt...), amikor egy-egy magyar fil-met tűztek műsorra a cseh mozik, két-szer, háromszor is megnézték a fil-met, hogy megújhódjanak, újjászüle-senek a magyar szó és a magyar le-vegő varázsában.

Ez volt a magyar film jelentősége a csehek alatti!

Ilyen előzmények után ezt a „fogad-tatást” érdemelték meg a szakma rep-rezentánsai, akiknek, ha indirekt módon is, de részük volt abban, hogy az ide-genbe került véreink továbbra is ösz-szeforva maradhattak velünk a ma-gyar haza szeretetében?

Tost László fogadalmat tett, hogy a legmeszebbmenően támogatni fogja Bencs Zoltán szakmai törekvéseiben. Mégsem azért a kijelentéseért fejezem ki ehelyütt is a szakma háláját és nagyrabecsülését, hanem azokért a me-leg üdvözlő szavakért, amelyekkel keblére öltött bennünket. Ezzel a nemes gesztussal ellefejtette a városi ma-gisztrátus részéről bennüket ért érthe-tetlen elbánást.

Szép volt, gyönyörű volt és emléke-zetes marad a kassai kirándulásunk, csak egyet nem érte: egyesületünk vi-déki társelnöke, Oehlsleger, kassai mozistársunk úton-útfélen nem győzte hangoztatni házigazdái mivoltát. De ak-kor miért kellett nekünk megfizetni a bankett költségeit?...

CASTIGLIONE HENRIK

hang-
és
képanyag
a
legtökéletesebb

HIREK

A FILMKAMARA RENDKIVÜLI VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSE

December 23-án, szombaton délelőtt rendkívüli választmányi ülést tartott a Filmkamara a következő tárgysorozattal: 1. A magyar filmgyártás érdekében a Kamara által hivatalosan tett felterjesztések sorsa; 2. A Kamara ügyrendjének betartása; 3. A filmfőosztály ittkárának működése; 4. A Kamara keresztény tagjainak érdekeit szolgáló megfelelő intézkedések hiánya; 5. A felettes hatóságok és a Kamara közötti összműködés kiépítése; 6. A Kamara határozatainak végrehajtása; 7. A bizottságok működésének hiánya. A Filmkamara rendkívüli választmányi ülésének határozatairól legközelebbi számunkban fogunk beszámolni.

TÓTH ENDRE AMERIKÁBA UTAZOTT

Nemrégiben megírtuk, hogy Tóth Endre, a *Toprini nász* nagysikerű newyorki bemutatása után szerződést kapott Amerikában. A legfiatalabb magyar filmrendező az elmúlt héten már el is ücsűzött, hogy Olaszországban keresztül január 2-án Genuából a Rex óceánjáróval New Yorkba hajózzon. Tóth Endre január 12-én érkezik meg New Yorkba. Gratulálunk és további sikereket kívánunk. Meg vagyunk győződve róla, hogy Tóth Endre barátunk az újvilágban is megállja helyét.

A „MAGYAR HÍRADÓ” TECHNIKAI ÚJÍTÁSA

A Magyar Film Iroda szerkesztésében készülő Magyar Világhíradó mindenkor igyekezett lépést tartani a filmtechnika újításaival, nemkülönben az adjuztálás terén kínálkozó új ötletekkel. Az idei évad elején például követte azt, amit a MAGYAR FILM vezetett be először: a magyar filmesemények feliratos bekonferálásánál feltüntette a nevét az eseményt fényképező filmoperatőröknek, akik valóban olyan szerzői ennek az élő újságnak, mint a napilapokban megjelenő riportok írói. Ezen a héten a Magyar Világ Híradó ismét újdonsággal iepi meg a közönséget. A látszólag csekély újítás technikai jellegű ugyan, de a nézők kényelmét hivatott szolgálni. Mindössze abból áll, hogy a Híradó eddig kézzel írott feliratai nyomtatott betűkkel jelennek meg a vásznon, ami a feliratok könnyebb és gyorsabb elolvasását segíti elő. A különleges technikai eljárás Petsmann László, régi szakmai grafikus találmánya és kivitele.

ELMARAD AZ OPERATŐRÖK JUBILEUMI ÖSSZEJÖVETELE

A Magyar Filmoperatőrök Társasága megalakulásának egyéves jubileumára 1940. január 20-ra tervezett ünnepélyes családi összejövetele, a kevésszámú jelentkezőre és egyéb okokra való tekintettel elmarad. A Társaság szokásos hóelejei találkozóját január 3-án, szerdán este tartja meg a Csákokdi-étteremben.

MOZIT ÉPÍT A KÖZMUNKATANÁCS

A Közmunkatanács elhatározta, hogy a Madách Imre-tér 4. számú, jelenleg üresen álló telken, saját költségen, egy ötemeletes bérpalotát és az épület földszinti részén egy ötszázszemélyes, színházi célra is alkalmas filmszínházat épít. A főváros az építkezéshez szükséges engedélyt megadta.

A „HÁROM SÁRKÁNY” RÓMÁBAN

Megírtuk, hogy egyik magyar rendezőnk Rómában forgat egy olasz vígjátékot. Egy másik hírünk arról számolt be, hogy a tavalyi magyar filmsikerek egyikike a jugoszláv fővárosban hódította meg a közönséget. Ebben a rovatunkban egy harmadik hír azt regisztrálja, hogy a legfiatalabb magyar rendezőt Amerika hódította el magának. Világszerte érdeklődés mutatkozik a magyar filmek és a magyar filmértékek iránt. Legújabbban pedig az a hír érkezik Rómából, hogy a két év előtti emlékezetes sikerű *Három Sárkány* című *Harmonia*-film rövidesen olaszul kerül forgatásra Rómában az R. E. F. gyártásában és Sztalinay Sándor rendezésében. A Hunyady Sándor darabjából készült magyar film annyira megtetszett az olaszoknak, hogy jóval nagyobb költséggel, mint amennyibe a magyar film került, filmre veszik a hazai filmkultúrának ezt a valóban igen becses és maradandó értékű alkotását.

KARÁCSONYI MATINÉ AZ URÁNIÁBAN

Az *Uránia*-filmszínházban december 26-án, karácsony keddjén délelőtt 11 órakor Budapest székesfőváros iskolánkívüli népművelődési bizottságának és a Mű-

A mozis karácsonyfája

Iglói diákok

Az idény nagy francia filmsikere:
A megbélyegzett asszony

A Noszty fiú esete Tóth Marival

Előkészületben

a francia filmgyártás legnagyobb alkotásai:

Észak törvénye (La Loi de Nord)

Fősz: Michele Morgan, Charles Vanel

A Maginot kéme (Double Crime sur Maginot)

Főszereplő VICTOR FRANZEN

Szenzáció Londonban

Spanyol légión

Koenigsmark

Nagymama

VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 342-976

ERROL FLYNN

Errol Flynn, a fiatal színész, aki Angliából került az Egyesült Államokba, Írország északi részén született 1909 június 20-án. A párisi Louis le Grand lyceumban és a londoni St. Paul iskolában nevelkedett. Ebben az időben még nem gondolt a színészetre, hanem az iskolai sportokban élte ki magát, mint amilyenek a box, az úszás, az evezés vagy a rugby.

Atyja a biológia tanára volt a Queen's University-n, Belfastban, azután pedig Cambridge-ben.

A legérdekesebb azonban az, hogy a fiatal művész közvetlen leszármazottja Fletcher Christiannak, aki a híres Bounty-lázadást vezette. A fiatalember pályafutása ugyanilyen érdekes.

Tahitiban gyöngyöt halászott éppen, amikor egy angol filmtársulat jött oda, hogy szereplőket szerződtessen a „Lázadó kapitány” című filmhez, amely a Bounty-hajón történt lázadásról szól. Furcsa és talán kellemetlen, de Flynnnek jutott őse, Fletcher Christian szerepe.

Később Új Guineába ment aranyat keresni. Mint mondja, talált egy kis aranyat és így valamelyes pénzhez jutott. Nyakán ma is viseli egyetlen talizmánját, egy vékony aranyláncot, melyet egy haldokló misszionáriustól kapott Új Guinea belsejében. Egy csúf sebhelyet is hord emlékül a sincsontján: mérgezett nyilat lőttek rá lesből a bennszülöttek.

Már azt hitte, hogy a vagyonszerzés egy másik módjának a nyitjára talált, mikor hajót vásárolt és azt a szigetek közötti teheráruforgalom szolgálatába állította. De a hajó korallzátonyra futott és nem volt biztosítva!

A Bounty-filmben végzett munkája színészi ambíciókat keltett benne, amelyek megvalósítására Sir Barry Jackson nyújtott neki alkalmat. Játsszott angol színpadokon a „Man's House”, „Othello”,

„Another Language” és „The Constant Nymph” című színművekben. Vándor színtársulatokkal a vidéket is bejárta és néhány filmben is fellépett.

Életének nagy eseménye az volt, amikor Irving Asher, a Warner Bros. British Company munkatársa, meglátta a színpadon és szerződtette Hollywoodba. Ekkor kezdődnek kalandjai.

Angliából menet a hajón megismerkedett és sokat táncolt egy szép fiatal hölgygel, Lili Damita-val. Udvarolt neki, elszórakozott vele, kedvesnek találta, de nem vette komolyan a dolgot. Később Hollywoodban újra összehozta őket a sors. Mind gyakrabban találkoztak és június 19-én Flynn és Lili Damita repülőgépre ültek és az arizonai Yuma-

ba repültek, ahol a híres, gyors házasságokat kötő pap összehadta őket.

Legelőbb és végleges ambíciója most már az volt Flynnnek, hogy sikereket érjen el az amerikai filmekben. Miután kezdő szerepeket vállalt egy csomó kisebb darabban, eljött a nagy pillanat, amikor őt választották ki, hogy a „Halálfejes lobogó”-ban, melyet a Warner forgatott, a címszerepet játssza. Ugy látszik, a sors arra szemelte ki, hogy tengeri kalandor szerepeket játszik úgy a vásznon, mint az életben. És ezekben érvényesült is.

Ugy hiszi, hogy ha majd visszavonul a színésztől, esetleg újra elmegy aranyat keresni Új Guineába, azonban ambiciózus irodalmár és most fejezte be egy könyvét, amelyben az aranykeresés és gyöngyhalászat közben átéli kalandjait meséli el. Irt rövid elbeszéléseket és verseket is, sőt egy könyvet is „Beam Ende” címmel. Nagy újságolvasó és gyakran ír leveleket a kiadóhoz, saját nézeteit mondva el egy-egy idősebb kérdésre.

Minden földrészt bejárta, beleértve az egész Keletet, de legjobban Japán és Sanghaj tetszettek neki. Beszél kínaiul és egy sereg benszülött dialektust, melyek a Déli Tenger környékén használatosak, de ruháit Londonban vásárolja.

Rengeteget sportol, főleg boxol, amiben champion, Azonkívül úszik, loval, és tenniszezik. Kedvenc szórakozása jó boxmeccset nézni. Az 1928-as olimpiáson ő volt Anglia kiküldött boxolója. A szobai sportok közül a pokert kedveli.

Hiszi, hogy a szerencse nagy befolyással van a sikerre és hogy vannak emberek, akik szerencsésebbek a többinél. Önmagát is ilyennek tartja.

Magyarországon is ismert nagysikerű filmjei a következők: „Halálfejes lobogó”, „Balaklava”, „Robin Hood”, „A holnap hősei”.

gyar-Finn Társaságnak rendezésében Finnország természeti kincseiről és gazdagságáról készült nagyszabású magyarul beszélő hangosfilm került bemutatásra. Az ünnepséget dr. Prém Lóránd miniszteri tanácsos, az OTT alelnöke megnyitja vezette be, majd vitéz Nagy Iván dr. miniszteri osztálytanácsos tartott előadást vetített képek kíséretében Finnországról és népéről, részletesen vázolván a finnság őstörténetét, műveltségét, gazdasági viszonyait és szabadságharcait. A matinén Gaskó Dezső dr., a Magyar-Finn Társaság alelnöke végezetül beszámolt arról, ugyancsak vetített képek kíséretében, hogy milyen előkészületeket tettek idáig a finnek az 1940-re tervezett olimpiászra.

Karácsony a művészetben címen tartott dr. Hoffmann Edith, a Szépművészeti Múzeum igazgatója előadást december 25-én délelőtt 11 órakor az Uránia népszerű matinéinak sorozatában. Az előadó ismerteti a Jézus gyermekkorából vett négy jelenetnek, Jézus születésének, a Pásztorok üdvözetlenek, a Pásztorok hódolásának és a Három királyoknak művészi ábrázolási módját, az ökeresztény időktől a mai időkig. Vetit-

tett képekkel mutatta be a téma kialakulását és az általános szellemi áramlatokkal összefüggő változásait. Az előadón közreműködött Pécsi Sebestyén orgonaművész.

A „PERGŐ KÉPEK” KARÁCSONYI SZÁMA

Kettős számban jelent meg a Magyar Amatőr-film Szövetség hivatalos lapjának, a Pergő képek-nek decemberi füzete. A sok illusztrációval díszített havi folyóirat új szá-

mának tartalmából kiemeljük a következő cikkeket: Pfeiffer Gyula: Adventi hangulat, Hajdúcsuki József: A filmművészet értékéről (Hozzászólás Németh Antal dr. véleményéhez), Gyimesi Kásás Ernő: Gondolatok zsűrizés közben, Zsellér Lipót: A fotografikus trükk művészete, — és lás —: Igy készül az amatőr-film!, Szabó László: ABC, Dudás László: Pár szó Dáloky János és Németh Antal filmesztétikai vitájához, Meszel: Levél a Jézuskához.

A „MAGYAR SAJTÓ” DECEMBERI SZÁMA

Tizenkét sűrűn szedett oldalon jelent meg az Országos Magyar Sajtókamara hivatalos lapjának, a Magyar Sajtó-nak decemberi száma. A Sajtókamara főtákará, Gáspár Jenő által szerkesztett lap tartalmából kiemeljük a következőket: Lékay László: A kiadók és a Kamara, Alapszabálymódosító és átszervező közgyűlések a Szanatórium Egyesületben és a Nyugdíjintézetben, Háromszáz kamarai tag a hivatásos újságírók első vacsoráján, Mit kell tudni az újságírók adókedvezményéről? A Sajtókamara sikeres akciója a szaksajtó karácsonyi számával kapcsolatban stb.

FINN MATINÉ A CORSÓBAN

A finn-akció javára a Corso-filmszínház karácsony másodnapján, december 26-án d. e. negyed 12 órai kezdetű matinét rendezett, amelyen népszerű olasz operavarietélek kerültek bemutatásra. Leoncavallo, Verdi, Mascagni és Puccini műveit énekelték: Szabó Ilonka, Neményi Lili, Kovalerska Sonja, Leonias Konstantin és Erdy Pál Fleischer Pál kar nagy zongorakísérete mellett.

HIRADÓK

MAGYAR VILÁGHIRADÓ

M. F. I. 826. szám.

1. Hajókiemelés a barcelonai kikötőben. (Luce)
2. Francia hegyicsapatok alpesi szolgálata. (Pathé Cinéma)
3. Partravetett aknák Hollandiában. (Polygoon)
4. Francia és német repülőik légiharca. (Ufa)
5. Flan menekült gyermekek skandináv területen. (Suomi Filmi és Gladvet)
6. XII. Pius pápa áldást oszt Róma utcáin. (Luce)
7. 500 felvidéki gazda látogatása Budapesten. (M. F. I. — Kerti)
8. A karácsonyi ünnepek pulykaforgalma. (M. F. I. — Kiss, Somkúti)
9. A „Budapest” tengerjáró ünnepélyes fogadása. (M. F. I. — Kiss)
10. Karácsonyfavágás a visszacsatolt Kárpátján. (M. F. I. — Horváth)
11. A Pesti Hazai Takarékszövetkezeti jubileuma. (M. F. I. — Nagy, Zsabka, Marton)

UFA VILÁGHIRADÓ

13. sz. 1939.

1. Az orosz—finn konfliktus.
2. A német kivétel a háború alatt.
3. A német—román kereskedelmi forgalom.
4. Áruház a brazíliai őserdőben.
5. Műkiállítás Prágában.
6. A berlini állami opera új nemzedéke.

7. Gépirás zeneszórá.
8. A newyorki világkiállítás vége.
9. Gusztáv király mint tenisz-játékos.
10. Mackensen tábornagy 90. születésnapja.
11. Felderítő szolgálat a Maginot-vonal előtt.
12. Repülőik harca a nyugati fronton.

FOX HANGOS HIRADÓ

XIII. évf. 51. szám.

1. Elszabadult tengeri aknák a belga partokon.
2. Mussolini a „Popolo d'Italia” 25 éves jubileumán.
3. Az elsüllyesztett „Simon Bolivar” menekültjei.
4. Sareguemines és Forbach a bombázás után.
5. Díszszemle Elszászban.
6. A „Sirocco” torpedónaszád hősei.
7. A légi harcok áldozatai a nyugati fronton.
8. Lengyel hadihajók az Északi-tengeren.
9. Egy védelmi léggömb a vihar után.
10. Szenegál csapatok behajóztatása Franciaország felé.
11. Hogy működik egy hadsereg vezérkara.
12. Hadgyakorlatok a hegyekben.

A szerkesztők címe:

Dr. ÁGOTAI GÉZA

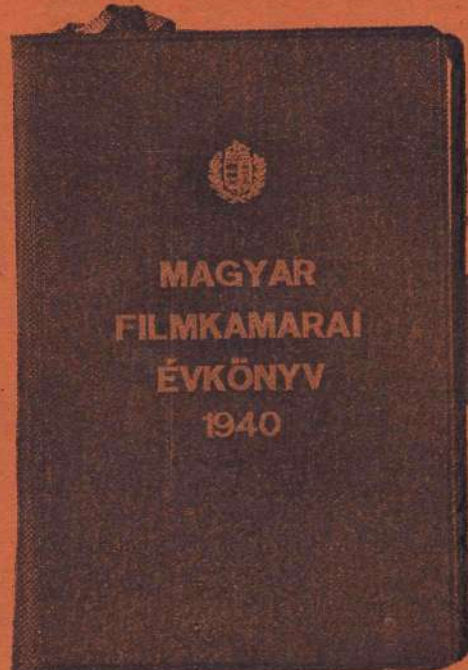
Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 146—346.

Lakás: XI., Fűrj utca 4. T.: 257—036.

VÁCZI DEZSŐ

Iroda: IX., Könyves Kálmán körút 15.
Telefon: 139—211.

Lakás: VIII., Üllői út 42. T.: 136—388.

Szerkeszti:

VÁCZI DEZSŐ
(VIII., Üllői-út 42. Tel. 136-389)

Megjelenik január havában

Legolcsóbban

a legmodernebb gépházi berendezések

hangos készülékek

PRESSLER vagy bármelyik gyártmányu fotocellák

vetítőgépek

objektívek

vetítőszén

filmragasztó

és a mozihoz szükséges minden berendezési, felszerelési tárgy

eladás vétel csere gépház service szolgálat

VIDÉKI MOZGÓK KÉPVISELETE

ADLER FERENC

BUDAPEST, ERZSÉBET KRT. 9-11

New York palota Telefon: 149-431.

- Adler Ferenc** moziberendezés és moziképviselet, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 149-431.
- Agfaphotó**, V., Nádor-u. 12. T.: 110-190, 124-194.
- Alfa film**, VII., Erzsébet krt. 8. Telefon: 422-578.
- Apolló filmreklámvállalat**, VII., Erzsébet-körút körút 9-11., II. em. Tel.: 131-415
- Arany filmducco**, VIII., Dankó-utca 22. Tel.: 149-489.
- Atelier film**, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 422-584. Raktár a házban.
- Balogh-Orbán**, VII., Hársfa-utca 6. Tel.: 132-940.
- Bauer vetítógépek és adapterek** (Bosch Róbert kft.), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Bosch Róbert kft.** (Bauer vetítógépek és adapterek), V., Váci-út 22-24. Tel.: 292-338.
- Cinema**, VII., Erzsébet-körút 8. Telefon: 422-582. Raktár a házban.
- Continental film**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Csepreghy film**, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 141-200.
- Deák film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-105. Raktár a házban.
- Diatyp laboratórium**, VII., Rottenbiller-u. 19. Tel.: 145-304.
- Eco film**, VII., Rákóczi-út 12. Telefon: 342-976. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 342-984.
- Electra film**, XIV., Thököly-út 21. Tel.: 337-578.
- Electric kinotechnikai vállalat**, vetítógépek, hangleadó készülékek, vetítőszenek stb. legnagyobb raktára, VIII., Röck Szilárd-u. 18. Tel.: 344-782.
- Engel Fülöp**, V., Sas-u. 7. Tel.: 184-005.
- Erdélyi filmgyártó kft.**, VII. Erzsébet-krt. 8. Tel.: 340-350.
- Farkas J. M.** VIII., József-körút 18. Tel.: 132-805.
- Fehér Endre**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 135-696.
- Filmatyp laboratórium**, XIV., Szentés-u. 60. Tel.: 296-371.
- Filmcenzura**, IV., Eskü-tér 6. Tel.: 183-072, alajn.: 183-073.
- Filmexpress kft.**, VII., Erzsébet-körút 9. Tel.: 133-671, 133-672.
- Filmértékesítő**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-576.
- Filmfotó üzem**, VIII., Röck Szilárd-u. 11. Tel.: 130-905.
- Filmkamara**, VI., Bajza-u. 18. Telefon: 220-855, 422-961.
- Filmservice**, VII., Erzsébet-körút 9-11. T.: 144-888, 136-688.
- Fox film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 139-437, 131-658. Raktár: VIII., Rákóczi-tér 11. Telefon: 139-437, 131-658.
- Gevaert**, V., Deák Ferenc-tér 3. Telefon: 180-318.
- Grawatsch Ottó**, VIII., József-körút 71. Tel.: 145-193.
- Gültler Antal**, lásd: Palatinus film.
- Gyimesy Kásás Ernő**, a MAGYAR FILM kiadóhivatali főnöke, XIV., Semsey Andor-u. 5. Tel.: 499-752.
- Hajdu film** XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 279-999.
- Hanza film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Harmonia film**, VII., Akácfa-u. 7. Tel.: 135-287. Raktár: VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 142-984.
- Hausz Mária** filmkölcsönző és filmgyártó kft., VII., Erzsébet-körút 9-11. IV. Tel.: 142-424.
- Hebel Gyula** szállító, VI., Váci-út 1. Tel.: 115-947.
- Helikon filmvállalat**, VIII., Röck Szilárd-utca 24. Tel.: 133-705. Raktár: VII., Erzsébet-körút 8.
- Hirsch és Tsuk**, VII., Dohány-u. 42. (Kamara mozi) Tel.: 143-835 és 144-027.
- Hungária Film**, IX., Üllői-út 91/b. Tel.: 337-430.
- Hunnia** filmhelyező irodája, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 145-435, 145-434, 145-433.
- Hunnia filmgyár** rt. (Filmipari Alap), XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999, 297-622, 297-085, Bingert János dr. ig. lakása: 296-060.
- Ibusz** filmszállítás és kölcsönzés, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 146-396.
- Kamara**, VI., Bajza-u. 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Kárpát film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 220-202. Raktár a házban.
- Kino film**, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 136-942. Raktár a házban.
- Kino foto**, XIV., Thököly-út 150. Tel.: 497-009.
- Kodak**, V., Báthory-u. 6. Tel.: 114-158, 114-184.
- Kovács és Faludi laboratórium**, XIV., Gyarmat-u. 35. Tel.: 297-855. Synchron műterem: XIV., Gyarmat-u. 49/b. Tel.: 297-487.
- Kormos Miklós** filmvállalata, VII., Erzsébet körút 9-11, III. 6. Tel.: 422-574.
- Kovács Emil és Társa**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 421-948. Raktár a házban.
- Központi filmkezelő**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 144-863, 139-990.
- Krupka** filmgyár és laboratórium XIV., Bácskai-u. 29/b. Tel.: 496-741.
- Lajta Andor**, XIV., Thököly-út 75. Tel.: 297-076.
- MAGYAR FILM**, VI., Bajza-utca 18. Tel.: 220-855, 422-961.
- Magyar Film Iroda RT.**, IX., Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 146-346, este 7 órától reggel 9 óráig, valamint vasár- és ünnepnap: 146-343, játékfilmgyártás: 146-342, színészöltözők: 140-727, Inkey Tibor fényképész: 135-949, felirat-készítő üzem: 139-211. Híradókiadás: VIII., Szentkirályi-u. 25. Tel.: 145-510. Fényképezem: VIII., Sándor-u. 5-7. Tel.: 145-510. Filmkölcsönző-osztály: VII., Erzsébet-krt. 45. Tel.: 222-099.
- Magyar Film Otthon**, VI., Eötvös-u. 25/b. Tel.: 122-463.
- Magyar Írók Filmje Rt.**, XIV., Gyarmat-utca 39. Tel.: 297-999.
- MMOE**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 136-005.
- Matador film**, VIII., Sándor-tér 2. Tel.: 132-774. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Mester film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-269.
- Metro-Goldwyn-Mayer**, VIII., Sándor-tér 3. Tel.: 144-424, 144-425. Raktár a házban.
- Mozgóképzem** rt. kölcsönosztálya, VII., Akácfa-u. 4. Tel.: 144-487, 144-488. Raktár: VIII., Kun-u. 12. Tel.: 144-486.
- Magyar Mozgófénykép-gépkészítő Országos Egyesülete**, VIII., Népszínház-utca 19. I. (D. u. 2-4.)
- Molnár Ferenc** mozi-szénkereskedő, VI., Király-u. 90. II. 20. Tel.: 421-262.
- Művészfilm**, VII., Rákóczi-út 40. Tel.: 340-397. Raktár a házban.
- New York kávéház**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 131-980, 131-981.
- Objectiv film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 422-580.
- Oktatófilm kirendeltség**, VIII., Csepreghy-u. 4. Tel.: 330-926.
- Oláh György** gépészmérnök, a Zeiss Ikon A. G. mozigépeinek képviselője, VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 349-933.
- OMME**, VIII., Csokonay-u. 10. Telefon: 143-013.
- Orbán-Balogh**, VII., Hársfa-u. 6. Tel.: 132-940.
- Pacséry László**, XII., Királyhágó-utca 16.
- Fajor Ferenc**, VII., Munkás-u. 3/b. Telefonhívó: 144-087.
- Palatinus film**, VII., Erzsébet-krt 9-11. Tel.: 145-411, 145-112.
- Palló film kft.**, VII., Rákóczi-út 12. Tel.: 133-532. Raktár a házban.
- Papp Béláné és Társa** betéti társaság, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 138-031.
- Paramount film**, VIII., Rákóczi-út 59. Tel.: 134-437, 140-522. Raktár a házban.
- Pásztor film**, VIII., Rákóczi-út 9. Tel.: 337-596.
- Pátria film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-807. Raktár: VIII., Népszínház-u. 19. Tel.: 349-414.
- Pegazus film**, VII., Erzsébet-körút 7. sz. Tel.: 136-463.
- Petsman Ferenc**, VIII., Mária-u. 19. Tel.: 136-449.
- Petsman László**, VI., Teréz-körút 3. Tel.: 112-890. Csillaghegy: 163-429.
- Pflumm Tibor dr.** filmkölcsönzővállalata, VII., Erzsébet-krt. 9-11. Tel.: 137-711.
- Photophon film**, VII., Erzsébet-krt 8. Tel.: 422-005.
- Phöbus** filmkölcsönző, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-617. Raktár a házban.
- Pictura film**, XIV., Gyarmat-u. 39. Tel.: 297-999.
- Prizma film**, VI., Andrassy-út 68. Tel.: 122-345.
- Projectograph**, VIII., Rákóczi-tér 11. Tel.: 132-201.
- Radó István**, VI., Andrassy-út 68. Telefon: 122-345.
- Reflektorfilm**, VIII., Sándor-tér 4. Tel.: 142-529. Raktár: VIII., Röck Szilárd-u. 20. Tel.: 140-722.
- Rex film**, VII., Erzsébet-körút 9-11. Tel.: 141-200.
- Schilling Gyula**, VII., Rózsa-u. 33. Tel.: 141-009.
- Seidl és Veress** laboratórium, XIV., Thököly-út 61. Tel.: 497-775.
- Simonyi Vilmos** mérnök, az OMME szakértője, XI., Fehérvári-út 147. T.: 257-116.
- Sláger film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 222-618. Raktár a házban.
- Standard film**, VII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 333-797.
- Star filmgyár**, VI., Vilmos császár-út 33. Tel.: 113-036. Gyártelep: II., Pasaréti-út 122. Tel.: 164-287.
- Székelly Sándor** mérnök, V., Pozsonyi-út 40. Tel.: 292-506.
- Szenásy-Macskássy** színes trükkfilmek, IV., Múzeum-körút 1/b. Tel.: 380-027.
- Takács film**, XIV., Thököly-út 116. Tel.: 296-125.
- Tobis film**, VII., Erzsébet-körút 16. Tel.: 222-603.
- Telefongyár R. T.**, XIV., Hungária-körút 126-128. Tel.: 297-930.
- Turul Szépművészeti Filmgyártó és Filmterjesztő Szövetkezet**, VIII., József-körút 35. Tel.: 330-766.
- Turul Szövetség Szépművészeti E. E.** vetítő mozgalmi törzs, VIII., Röck Szilárd-utca 20.
- Ufa film**, IV., Kossuth Lajos-u. 13. Tel.: 183-858. Raktár a házban. Telefon: 389-036.
- Universal film**, VIII., Népszínház-u. 21. Tel.: 138-447, 138-448. Raktár a házban.
- Valter** reklámanyagkölcsönző, vetítővászón-karbantartás, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 222-108.
- Váci Dezső**, a MAGYAR FILM f. szerkesztője, Magyar Film Iroda, IX., ker. Könyves Kálmán-körút 15. Tel.: 139-211. Lakás: VIII., Üllői-út 42. Tel.: 136-396
- Wamoscher Béla dr.** filmvállalata, VII., Erzsébet-krt. 8. Tel.: 137-438.
- Warner Bros First National**, VIII., József-krt. 30-32. Tel.: 132-590, 142-464. Raktár: VIII., Népszínház-u. 13. Tel.: 144-317.
- Zeneszerzők Szövetkezte**, IV., Gerlóczy-utca 3. Tel.: 189-306.